

SSSR REMIA LIETUVA BYLOJ SU LENKAIS

Lietuvos-Sovietų Nepuolimo Sutartis Atnaujinta

Sovietų Sąjunga nepripažįsta Lenkijai Vilniaus, Želigovskio smurto žygiu pagrobto prieš vienuoliką metų

MASKVA, geg. 7. — (Chicago Daily News koresp. Junius B. Wood). — Lietuvos-Sovietų nepuolimo sutartis vakar tapo atnaujinta kitiems penkeriems metams. Ta sutartis, kaip komentuoja Maskvos laikraščiai, ne tik garantuojanti Lietuvos nepriklausomybę, bet esanti taip pat viena svarbiausių tautos vakarų Europoje garantijų.

Atnaujindamos nepuolimo sutartį, abidvi valstybės dar patvirtina deklaraciją, kurios buvo parengtos praėjusio, kai sutartis buvo 1926 metų rugsėjo 28 dieną pasirašyta, būtent: Lietuva ir toliau pasilieka lojalų Tautų Sąjungai, o Sovietų Sąjunga nepripažįsta ginkluoto Lenkų pagrobimo Vilniaus, įvykinto 1920 m. spalio 9 dieną.

Tuo būdu ginčas, dėl kurio Lietuva ir Lenkija per daugiau kaip dešimtmetį buvo pasyvaus karo padėty, nežiūrint Tautų Sąjungos grasimų ir glostymų, pasilieka ir toliau, tuo tarpu kai pati sutartis rodo, jogei Sovietų Sąjunga yra priešinga bet kuriam tolesniam savo kaimynui — Lietuvai — skaldymui. Tai ypačiai reikšminga yra dabar, akivaizdoje Vokietijos agitacijos už atgavimą Klaipėdos.

Lietuva visados buvo nepelipama klutis Francijos globojamai Lenkijai jos pastangose sudaryti Pabaltijo kraštų sąjungą, nes, nors ji kiekvieną kartą butinai pralaimėdavo, kai jos ginčas su stipresniu kaimynu (Lenkija) atsidurdavo Tautų Sąjungoje, Lietuva turėjo vieną stiprų savo remėją — Sovietų Sąjungą.

Nežiūrint savo politinių nepasisekimų, Lietuva yra tarpiausias Pabaltijo valstybių kraštas. Maskvos Pravda, komunistų partijos organas, sako, kad "įtakingos tam tikrų valstybių sferos jau seniai bandė sunaikinti Lietuvos nepriklausomybę."

"Kai kurios tų sferų norėjo Lietuvą padaryti 'Didžios Jungtinės Lenkijos' dalimi. Kitos ambicingos politinės Vakarų Europos sferos norėjo atiduoti Lietuvą kaip atlyginimą didesnės valstybės, kurios sutiks dalyvauti intervencijai Sovietų Sąjungą planuose, o tie planai koncentravosi Lenkijoje."

"Lietuviai," sako toliau Pravda, "kurie nori savo krašto nepriklausomybę parduoti ir Lietuvą padaryti lenkų kolonijai, yra ypačiai klerikalų partijos žmonės. Klerikalai mano, kad jų pozicija bus stipresnė, jei Lietuvai viešpataus Lenkija. Vatikano, kuris vadovauja intervencijai prieš sovietus politikai, įtaka yra svarbiausia pajėga, stovinti už tos klerikalų partijos nugaros."

Savo straipsnį Pravda baigia nurodymu į ilgą Lietuvos ginčą su Vokietija ir Lietuvos vyriausybės neseniai padarytą reikalavimą, kad popiežius atšauktų savo nuncių, kuris kiša nosį į Lietuvos vidaus politiką.

Už dumą, Illinois rudytojai gal turės mokėti taksus

SPRINGFIELD, Ill., geg. 7. — Illinois legislatorų pajamų komisija, paskirta tam, kad surastų pajamų šaltinių valstijos išdui, nutarė apdėti mokesniais rudytojus ir iš viso tabako vartotojus.

Komisija proponuoja aptak suoti cigarėtus 2-iem centais pakelį, o cigarus ir tabaką — 10% jų kainos.

Komisija apskaičiuoja, kad rudytojų taksai duotų valstijos išdui apie 20 milijonų dolerių pajamų per metus.

Savo sumanymą komisija pasulys legislaturai turbūt ateinančią savaitę.

Trijų dienų darbo savaitė Sovietijos fabrikuose

MASKVA, geg. 7. — Maskvoj ir kituose centruose dabar pradėta trijų dienų darbo savaitė ir 7½ valandos darbo diena.

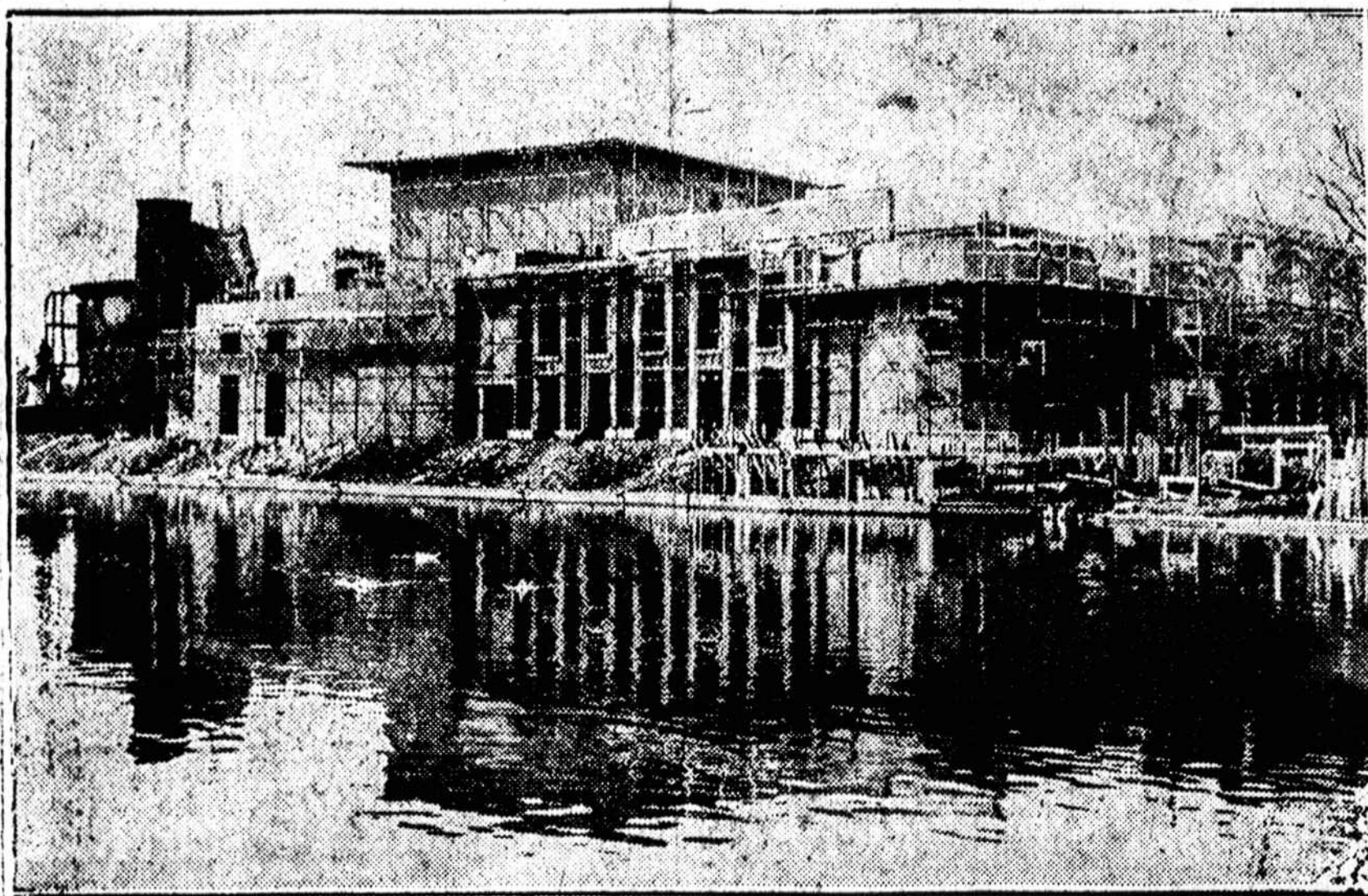
Ligšiol buvo keturios dienos darbo, penkta poilsio. Darbo diena buvo 7 valandos.

Didelis gaisras Buffalo; 50 žmonių pritrško

BUFFALO, N. Y., geg. 7. — Praeitą naktį čia siautė didelis gaisras, sunaikinęs 106-tos lauko artilerijos ginklinę su beveik visi jos inventoriūm ir art stovėjusią švedų bažnyčią. Apdegė taip pat keletas kitų trobesių.

Apskaičiuoja, kad ugnies padaryti nuostoliai siekia daugiau kaip 7 milijonus dolerių.

Gaisrą gesinant pritrško daugiau kaip 50 gaisrininkų, kurie tuojuo buvo nugabenti į ligonines.

[Acme-P. & A. Photo]

Naujas Šekspiro Atminimo teatras, statomas Avano upės krante Straforde, Anglijoje, vietoj 1926 metais sudegusio senojo teatro.

Prof. Einšteinas apkaltina Jugoslavų valdžią kroatų mokslininko nužudymu

Garsus mokslininkas ir kiti vokiečių intelektualai protestuoja Tarptautinei Žmogaus Teisėms Ginti Sąjungai prieš karaliaus Aleksandro diktatūros terorą Kroatuose

BERLYNAS, geg. 7. — Prof. Albertas Einšteinas ir rašytojas Heinrichas Mann'as pasitęsė Tarptautinės Žmogaus Teisėms Ginti Sąjungos biurui Paryžiuje laišką, kuriuo jie apkaltina Jugoslavijos valdžią dėl nužudymo kroatų profesorius Milano Sufflay, nukauto gatvėje Zagrebe vasario 18 dieną. Laiškas pasirašytas taip pat žmogaus Teisėms Ginti Sąjungos vokiečių skyriaus.

Protesto laiške sakoma, kad prof. Sufflay buvo gatvėje užpultas iš užpakalio ir geležiniu kuolu taip sumuštas, kad ant rytojaus mirė. Vasario 22 d. jis buvo palaidotas šale kitų kroatų.

"Bet Zagrebo laikraščiams buvo užginta kę nors rašyti apie prof. Sufflay nuopelnus mokslui, apie jo darbus; buvo užginta dągi paminėti apie jo mirtį," sakoma proteste. "Užuojautes telegramos nebuvo pristatomos. Buvo užginta skelbti apie laidotuvių laiką, užginta išskelti ant universiteto gedulos vėliava. Vyriausybė nuėjo taip toli, kad išvyko iš mokyklų tuos vaikus, kurie dalyvavo laidotuviuose, ir pašalino nuo kapo vainikus, kurie buvo aprašioti kroatų tautos spalvomis."

"Galvažudžio vardas buvo žinomas. Jis buvo Nikola Jukič. Jo organizacija ('Jaunoji Jugoslavija') taip pat buvo žinoma. Buvo žinoma dągi, kad sąmokslas nužudyti prof. Sufflay buvo padarytas Zagrebo karo komendanto Beli Markovičio namuose naktį iš vasario 11 dienos ir kad tame susirinkime dalyvavo 'Jaunosios Jugoslavijos' nariai: Berkič, Godler, Marčec ir pats galvažudys Jukič. O betgi ant rytojaus po įvykusio užpuolimo Zagrebo policija oficialiai paskelbė, kad galvažudžio vardas jai esąs nežinomas."

Prof. Einšteinas ir kiti protestą pasirašiusieji primena įvykius pirm prof. Sufflay nu-

žudymo ir nurodo, kad kai Jugoslavijos karalius Aleksandras sausio mėnesį atvyko į Kroatų sostinę Zagrebą, daugelis kroatų gavo laiškus su parašais "Už Karalių ir Tėvynę," kuriais jiems buvo gruojojama mirtim, jei jie bandysią tarti bent žodelį protesto, kol karalius čia busias. Vieną tokių laišku buvo gavęs ir prof. Sufflay.

"Ta teroristų organizacija vadinas 'Jaunoji Jugoslavija,' sakoma prof. Einšteino proteste laiške. "Kalbėdamas tai organizacijai karalius Aleksandras papasakojo, kaip jo paties prašymu, buvo pašalinti iš kelio kroatų atstovai parlamente. Vienas to pavyzdžių buvo nušovimas kroatų vadų parlamente posėdžių salėje birželio 20 d. 1928 m." [Serbų "patriotas"], sakoma prof. Einšteino proteste laiške. "Tos šurprios situacijos akivaizdoje mes raginame Tarptautinę Žmogaus Teisėms Ginti Sąjungą daryti visa, kas tik galima, kad tam nežebotam smurtui ir terorui, kuris viešpatauja Kroatuose, būtų padarytas galas."

"Galvažudybės kaip politinis ginklas neturi būti toleruojama, o politiniai galvažudžiai neturi būti keltami į tautos didvyrius." Tarptautinės Žmogaus Teisėms Ginti Sąjungos biuras, gavęs šitą prof. Einšteino protesto laišką, tuojuo ėmė daryti žingsnių efektingam protestui Belgrade.

Kas buvo pasalonis nužudytas prof. Sufflay

Prof. Milanus Sufflay, kuris buvo nužudytas Zagrebe šių metų vasario 18 dieną, buvo

Zagrebo Universiteto istorijos profesorius per dešimtį metų. Jis yra parašęs daug veikalų, ypačiai Albanijos istorija. 1920 metais jis, kaip vienas žymių kroatų tautos vadų, buvo jugoslavų valdžios uždarytas kalėjime dvejiems ir pusei metų "už karaliaus garbės užgavimą ir valstybės išdavimą."

Karaliaus Aleksandro diktatūros terorą Kroatuose

Protestų prieš Jugoslavijos karaliaus Aleksandro diktatūros žiaurumus su kroatais buvo jau neįkarta. Be nužudymo prof. Sufflay, pastaruoju metu buvo daug kroatų "nusižudymų" Zagrebo ir Belgrado kalėjimuose. Neseniai Vienoje buvo areštuoti trys jugoslavai, kurie, kaip sakoma, buvę Zagrebo policijos viršininko pasiūsti nužudyti gyvenančius ten kai kuriuos politinius kroatų vadus, pabėgusius iš Jugoslavijos.

Daugiau svetimšalių išvažiuoja, kaip įvažiuoja

WASHINGTONAS, geg. 7. — Darbo departamento pranešimu kovo mėnesį į Jungtines Valstijas atvyko 16,344 įvairių kategorijų svetimšaliai, o išvyko 17,444.

Kvotinių imigrantų tą mėnesį įsileista 1,539, o deportuota 1,726.

Begaudydamas kibirą nuskendo

KAUNAS. — Balandžio mėn. 3 d. 15 val. pil. Rakauskas Petras, jėzuitų gimnazijos mokinys, gyv. Kaune, Daugirdo g. 3, ties Vytauto bažnyčia semdamas Nemune vandenį, paleido kibirą ir, jį begaudydamas paslydęs įkrito į vandenį. Vandens srovė Rakauską pagavo ir panešė po ledą. Lavonas dar nesurastas.

Trys žmonės prigėrė laivams susidurus

NEW YORKAS, geg. 7. — Long Island zunde šandie susidūrė garlaivis New York su motoriniu laivu Trimont. Pastarasis, smarkiai sužalotas, tuojuo paskendo. Penki jo įgulos žmonių buvo išgelbėti, bet trijų pasigendama ir manoma, kad jie prigėrė.

Woods keliauja Europon nedarbo sąlygų tyrinėti

NEW YORK, geg. 7. — Pulk. Arthur Woods, prezidento Hooverio pedarbo komisijos pirmininkas, šandie garlaiviu Aquitania iškefiavo dviem mėnesiam į Europą nedarbo sąlygų tyrinėti.

Rusija nepriima Amerikos Raudonojo Kryžiaus siulytos pagalbos

WASHINGTONAS, geg. 7. — Sovietų Sąjungos Raudonojo Kryžiaus vicepirmininkas Baranovas atsuntė Amerikos Raudonam Kryžiui, pasiūliusiame suteikti pagalbos dėl žemės drebjimo nukentėjusiems Užkaukazio žmonėms, šitokią telegramą:

"Dėl žemės drebjimo nukentėjusiems žmonėms reikiama pagalba jau yra suteikta. Ačiu už užuojautą."

Amerikiečiam informuoti biuras tuojau veiks

KAUNAS. — Amerikos lietuviams informuoti biuras busias prie ekonominių studijų d-jos. Valdžia tą biurą remianti. Už patarimus biuras imsis nors mažą, bet tam tikrą mokestį, kuris busias nustatomas pagal taksą.

PASADENA, Cal., geg. 7. — Kritingai serga čia garsus Chicago fizikas, prof. Albertas A. Michaelson.

Dėdė Semas ramina si nedarbu svetur

Siaučiant nedarbui namie, Jungtinių Valstybių valdžia ramina si tuo, kad ir svetimuose kraštuose taip pat viešpatauja nedarbas. Washingtonas nuolat praneša žinių apie tai, kad Europoje esą bloga ir kad galbūt dar blogiau.

Washingtoniškas United States Daily aniai vėl suskaitė bedarbius dvidešimt penkiose svetimuose valstybėse ir rado, kad dvidešimt dvieiose jų nedarbas nuo praeito gruodžio mėsėsio dar padidėjęs.

United States Daily nedarbo sumažėjimą rado Airijoje, kur Fordas turi savo traktorių fabrikus; taip pat truputį sumažėjęs nedarbas Didžiojoje Britanijoje, Danijoje ir Suomijoje. Visur kitur — bloga.

Kiek yra bedarbių Jungtinėse Valstybėse, federalinė valdžia nežino, nors buvo daryti bedarbių surašinėjimai. O jei ir žino, tai tyčia neskelbia. Mat, geriau, kad niekas nežinos.

Norvegijos ministerių kabinetas rezignavo

OSLO, Norvegija, geg. 7. — Norvegijos ministerių kabinetas šandie atsistatydino.

Dideli potvyniai sovietų Rusijos pietuose

MASKVA, geg. 7. — Pietų Rusijoje, ypačiai Volgos, Dono, Dniepro ir kitų upių srityse, siaučia dideli tvanai. Šimtai kaimų ir miestelių užlieti ir susiekimas geležinkeliais sutrukdytas.

Bedarbių registracija

Kauno miesto savivaldybės darbo biržoj vasario mėn. užregistruota 98 vyrai ir 259 moterys; vyrų pareikalauta 366, moterų 335.

300 vyrų pareikalavo Vandens kelių rajonas į Juros stotį krantų sutvirtinimo darbams.

Didelis Gaisras Palietė Plungę

Visuomenės Komitetas prašo pašalpos padėgėliams

Atėjusios iš Lietuvos žinios pranešė, kad Plungė, žymus žemaitių miestelis, kovo 31 d. skaudžiai nukentėjo nuo gaisro: sudegė 143 trobesiai ir apie 1,500 žmonių liko be pastogės. Jų tarpe yra daug beturčių, kuriems uma pagalba yra neišvengiama reikalinga. Del to tai Plungės visuomenės atstovai sudarė ten komitetą tiems beturčiams padėgėliams aukoms parinkti.

Veik nėra šeimos Lietuvoje, kuri neturėtų giminių Amerikoje. Bet visuomeniškoji parama negali vien giminyse remtis. Kai nudega pirščukas, sapa netik ranka, bet ir visas kunas. Taip ir su Plungės padėgėliais: tas turi rūpėti netik plungiškams, bet ir visiems žemaitėms ir visiems lietuviams.

Smulkutės aukos niekam sunkumo nesudaro, o kruvon sudėjus, didelį labdarybės darbą galima nuveikti.

Kad išvengtų siuntinėjimo išlaidų, žemiau pasirašiusi įstai-ga praneša, kad ji mielai priims smulkias aukas Plungės padėgėliams ir jas umai persiųs į Plungę komitetui nemokamai.

LIETUVOS GENERALINIS KONSULAS,
15 Park Row, New York, N. Y.

1931 m. geg. mėn. 4 d.

KORESPONDENCIJOS

Kenosha, Wis.

Sis bei las.

Gegužės 3 d. įvyko SLA 212 kuopos susirinkimas German American Home svetainėje. Narių palyginti su kitais susirinkimais atsilankė pusėtinai daug. Iš svarbesnių tariamų pamintėtinai šie: priimta rezolucija papeikimui Pildomosios Tarybos, kuri pasamdė pagelbininkus prezidentui ir išdėminkui. Prezidentui pagelbininkui per savaitę mokama \$10, o išdėminkui \$15. Tokiu būdu per metus Susivienijimui susidaro \$1,300 ekstra išlaidų. Narių supratimu, darbo Pildomajai Tarybai neprisidėjo, kadangi bolševikai ištraukė geroką skaičių narių. Tai turėtų reikšti, jog faktinai valdybai darbo susimazino. Kitas dalykas, tai Devenio-Užurnio mokykla. Kuopa pataria Pildomajai Tarybai daugiau dėl to reikalo pinigų nebeieškoti, o palikti viską sekamam seimui. Savo rezoliucijoje kuopa reikalauja pagedavimą, kad nebūtų bandoma visa bėda dėl tos mokyklos suvesti ant vieno kurio nors Pildomosios Tarybos nario. Tą klausimą turės išspręsti seimas.

Reiškia, 212 kuopa pradeda rimtai bruzdėti ir domėtis Susivienijimo reikalais. Pravartu dar pastebėti, kad rezoliucija buvo priimta kaip vienu balsu.

Tapo nutarta surengti pikniką kuopos naudai. Pikniko tikslas bus dvejopas: padidinti kuopos kapitalą ir kartu paminti 30 metų sukaktuves nuo pirmojo Susivienijimo skilimo, kada ji buvo užvaldę klerikalai. Į pikniko rengimo komisiją įėjo J. Pakshis, A. Kvedaras ir A. Kuncas. Manau, kad bus geros pasekmės.

SLA 212 kuopa yra tvirčiausia visoj Wisconsin valstijoje. Musų lietuvių kolonija taip pat gal yra viena skaitlingiausia.

Gegužės 4 d. čia įvyko Kazimiero Matuzevičiaus laidotuvis. Jis pasimirė So. Milwaukee gegužės 1 d. Tame mieste nabašnikas su savo moterimi išgyveno apie 40 metų. Bet Kenoshoj randasi jo dukterė ir čia turėjo nusipirkti Hillcrest kapinėse lotą, kur ir panorėjo amžinai ilsėtis. Palaidotas tapo ant gražaus kalnelio.

Matuzevičius buvo gimęs 1860 metuose Pumpėnų parapijoje. Į Ameriką atvyko, rodosi, 1890 m. Buvo labai linksmo būdo ir draugiškas žmogus. Dėliai tos savo ypatybės jis turėjo labai daug draugų, kurie skaitlingai susirinko palydėti jį į amžinąsias. Nabašnikas paliko moterį Elbietą Matuzevičienę, dukterį M. Mitkienę ir daug dar kitų giminių. Lietuvoj taip pat paliko vieną sūnelį.

Laikė laidotuvių ne vienam per veidą nuriedėjo asara. Nesusiėmė nei aš. J. Marcinkavičius pasakė: „atsisveikiname prakalbą. Jis taip pat buvo sėjaujūnės ir jo akys matėsi asaros.“

Išėkis, drauge, šioj laisvos šalies žemėlį. — ankščiau ar vėliau ir mes susilauksime to pat likimo.

Gegužės 4 d. švęrtiame „Naujienos“ užtikau žinutę, ir iš musų kolonijos. Kiekos Vietos pilietis bando man pimesti šauksmą. Girdi, aš aprašęs operetės „Beprotėlio“ vaidinimą neteisėtai ir išniekinęs vieną vaidintoją.

Man rodos, kad toks primetimas yra truputį per drąsus. Aš rašiau taip, kaip maniau, visai nesusilaukdamas kokių tai asmeniškais sumetimais.

Kas mano supratimu buvo gerai, — tai pažymėjau, o kas blogai, — to irgi nematylėjau. Atsiprašau, aš užmiršau pažymėti A. Kvedarą, kuris vaidino tikrai gerai.

Kai dėl choro aš visai nesiginėjau: jis yra vedamas garsaus muziko Steponavičiaus ir gana gerai dainuoja. Tačiau aš visgi nemanau, kad jis galėtų prilygti pirmajam Chicago lietuvių chorams. Man atrodo, kad girti irgi reikia su saiku, o kitaip išeina nei šis nei tas.

— Kenoshetis.

KIBIRKŠTYS

Pilietis K. J. Semaška „Naujienų“ No. 90 pajudino jau, rodosi, seniausią iškeltą klausimą apie tvėrimą Pažangios Nacionalės Lietuvių organizacijos. Mano manymu, kol kas tas nėra įvykinama. Jeigu dar randasi žmonių tarpe mūsų „pažangiųjų“, kurie kelia surištą suigiosę, kaip, pav., prof. Biržiškos išleistuvė, kurios įvyko New Yorke, tai tas rodo mums, kad turime pasimokinti pažangos dar metų bent keletą.

Duodu įnešimą, kad ateinančiuose SLA rinkimuose išrinktumėm į P. T. visas moteris, nes moterys mažiau politikauja. Jos neturi draugų, kas už jas užtarti, todėl kilus nesusipratimui, kaip dabar kad turime, lengviau galima būtų su jomis „apsidirbti“.

Aną dieną, sutikęs vieną komunistą, klausiu: O kaip manai, su kuo dabar eisi, — su bimbiniiais, ar oportunistais? „Aš esu „Vilnius“ šerinkas ir gali pats numanyti su kuo eisiu.“

Bet tai, sakau, busi prieš komunistų partijos nusistatymą.

„Tai kad aš prie komunistų partijos ir nepriklausau“, sako jis. Gerai, manau sau, kad jis čion gyvenatė Dėdės Samo apveidoj, o jeigu butumėt savo „matuškoj“, tai senai visi butumėt pastatyti „k stienke.“

Hart, Mich. kaimiečių 183 kuopos SLA rezoliucijoje P. T. be kitko skaitau: „Kadangi P. T. įsiekodama šitos paskolos žlugimo kaltininkų, tarpe savęs susipiko ir čion burtis, kas teikia medžiagą išlaikyti musų organizacijos prieštams, o tas gali sukurti didelių tarpe SLA narių nesutikimus kaip tik tam laikui, kada pareis centro viršininkų nominavimas ir rinkimai, kuom gali pasinaudoti musų organizacijos prieštai.“

Jūs ten kaimiečiai, nesirpinkite. Jeigu kokie išlaikiniai prieštai užpuls musų organizaciją, tai nežiuriat, kas jie būtų — gruzinai, totoriai, ar samonėdai, mes čion esant mišcionys juos išbombarduosime. — Dailydė.

SENA ŽYDŲ PASAKA

Senai, labai senai gyveno karalys, viešpats savo tamsybės karalijoje. Gyveno ilgai, bet mirtis be jokio darbo. Vis miegojo ir miegojo, kol neatėjo nelaukta senatvė.

Susilaukęs senatvės, pabudo iš miego ir mąsto, ką čia veikti. Apsisivalgęs, apsilaipęs, nieko nesant, sumanė pasidaryti sau visokių žaislų. Mat, turėjo gabumų, kad vieną rankos mostelėjimu, gali padaryti kas tik jam tinka. Tuomet jis ir pasinaudojo.

Savo darbu buvo labai patenkintas ir gerėjo, kad viskas puikiai padaryta. Bet ne

FLOWERS

Love's tribute
TO MOTHER.
MOTHER'S DAY • MAY 10

įlgam. Užsimanė dar kitokią daiktą sutverti. Vieną kartą bevaikštinėdamas po sodą, sulipdė į save panašų gyvį, manydamas turėsią sau iš jo draugą. Naują sutvėrimą paskyrė valdovų visų gyvių. Ir kaip draugą, nuvedė į savo dvarą, daržą, kad but jam smagiau. Tik tai įsakė, kad jis klausytų senuko ir nesi-priešintų jo įsakymams. Leido naudotis visomis gerybėmis, tik tai uždraudė liesti vieną medį. Pabaigęs savo tvarkymo darbą senukas džiaugėsi ir išsėjos. Tą dieną jis paskyrė net šventę. Žinoma, ji buvo ne dvidešimt keturių valandų, bet tukstantis metų. Laikas tuomet buvo kitoks.

Kaip tai nebūtų, bet sutvėrimai mat garbino savo sutvėtoją. Vienok neperilgam. Sunku pasakyti dėl ko, bet kilo betvarkė, arba kaip šiandien žmonės taria-streikas prieš tėvo valią. Bet tas nepavyko ir maistinin-kai tapo nubausti. Eina dabar senelis pas savo sutvėrtą draugą papasakoti jam kas buvo atsitikę. Bet senelis didžiai nustebė, kuomet ir tas jo nebeklausė, sulaukęs jo įsakymus. Už tokį nusidėjimą reikėjo pašalinti iš savo daržo. Taip senelio buvo ir padaryta. Nebepakeldamas skausmo, kad jo sutvėrimai eina prieš jį patį, jis vėl užmigo ilgiamis laikams. Kuomet pakilo, tai nebe pažino savo darbų, taip viskas buvo persimainę. „Aš mat senas“ turė jis, „nebegaliu nieko veikti, reikia pasieškoti sau padėjėjo. Bet kur rasti sau ištikimą? Pačios juk nėra...“

Bet visagalis sumanė pasiųsti savo tarną, kad tas surastų tokią moteriškę, kuri didžiausioj paslapytį pagimdytų jam vaiką. Kaip sumanyta, taip padaryta.

Nors buvo jis turtingas, bet iš savo dvaro gerybių sunai nedavė nieko. Jis mat numatė, kad turtas išstoviks ir geriausius pasekėjus. (Dėlto ir musų turtuoliai žmones visai skriaudžia, kad jie nepalobyt ir nesukiltų prieš turtuolius). Taigi tas visagalis, sumas, būdamas beturtis, tik tai beturčius ir mylėjo, už juos rūpinos juos mokė kaip iš vargų išsigelbėti.

Bet kada buvo atsiradę tarp

vargšų pritarėjų sunai, tai senio pasekėjai pasamdė keletą vargšų, kurie ji ir nužudė, neatsižvelgdami į tai, kad jis (sūnus) dėl jų gerovės darbavosi.

Turtuoliai stengėsi, kad patys vargšai savo užtarėjus nukankintų.

Ar ne tas pats ir šiandien? Kas gina vargšus, jo vargšai neapkenčia.

Ir taip, tas senis džiaugėsi gerai padaręs, nors jo paties darbai čio prieš jį.

Nepadarė nieko senis, nepadarė nieko nei jo sūnus.

— M. Kib.

IVAIRENYBĖS

Iš mažų priežasčių dideli vaisiai

Tat atsitiko pabaigoje XVIII amž. ir prasidėjo labai paprastai. Prasidėjo nuo to, kad viena pilietė išmazgojo savo batą batistinė sijonėlį. Diena buvo lietinga, todėl džiiovinti ji ore negalėjo, tad perišusi juoste, pakabino ant virvukės ant stovinčios vidury kambario krosnies.

Sijonėlis džiudamas pamažu prisipildė šilto oro ir pasidarė

panašus į didelį sviedinį. Vieno momentu virvukė nutruko ir sijonėlis pakilo į viršų, norėdamas pabėgti į erdvę. Deja, lubos jį sulaukė. Tuo pat laiku atėjo sijonėlio savininkės vyras ir matydamas savo žmonos džiaugsmą šituo nepaprastu žaislu, užsimastė. Po to su kopečių pagalba nutraukė skraidantį sijonėlį ir antru kartu į tą reiškinį įsigilino.

Po dviejų mėnesių į orą pasikėlė pirmutinis balonas, pripildytas šilto oro. Sijonėlio savininkė buvo ponė Montgolfier, o jos vyras turėtų būti pradinimas pirmakūnas šių dienų aeronautikos. Apie šitą jau tur but visi žino. Tik gal nežino, kad tas išradimas rėmėsi jo žmonos sijonėliu.

TUNE IN—
Klaidingai Blue Ribbon Malt Baseball Report bus valdymo 4:30 v. Central Daylight Saving Time. WMAQ sto-tion, Chicago.

"Look! Dot's Vot I Vant!"

— Sena

Blue Ribbon Malt
America's Biggest Seller!

CHRYSLER

SIANDIE YRA SKAITOMAS GERIAUSIU IR PIGIAUSIU VIŠU AUTOMOBILIŲ SKYRIUJE. JIS YRA STIPRUS IR PUKIS AUTOMOBILIUS. CHRYSLER GALIMA NUPIRKTI SU \$335.00 ATVAŽIUOK. PAMATYK IR PASIVAZINEK.

M. J. KIRAS MOTOR SALES, Inc.

Didelis Pasirinkimas CHRYSLER ir PLYMOUTH Automobilių
3207-09 So. Halsted St. Calumet 4589

Iki Gegužės 15 Dienos

NAUJIENOS duos, visiems NAUJIENŲ SKAITYTOJAMS, kurie užsirašys NAUJIENAS sau, savo draugams bei giminėms

Visai Dykai Knygų

Metiniams Prenumeratoriams už \$5.00

Pusei Metų už \$2.50

Pasirinkimas tik grupėmis

No.	Kaina	No.	Kaina
Grupė I. \$2.50			
24 J. VISKOŠKOS Tikri Juokai	.80	66 KARLO KAUTSKIO Kas yra Socializacija	.20
25 DR. KARALIUS Barbora Ubyrka arba kliostorius ir Jezuital	.75	72 W. SHAKESPEARE'O Machbeth	.75
26 MARIJOS KONOPNIC-KOS Pagal Istatymus	.75	Viso \$5.00	
28 ERKMANO SĄTRIJONO Laikrodininko Atsiminimai	.20	Grupė V. \$5.00	
Viso \$2.50		7 A. JANULAIČIO Aidių	.25
Grupė II. \$5.00			
6 ISTORIJA LIETUVIŲ	\$1.75	8 S. MATULAIČIO Dvi kelioni į Tolimą Šiaurę	.40
7 JANULAIČIO Aidių	.25	31 A. OLSZEWSKIO Pasaka apie Kantriją Aleną	.35
8 S. MATULAIČIO Dvi Kelioni į Tolimą Šiaurę	.40	38 L. TOLSTOJAUS Pragarų Atgimimas	.15
14 DR. J. ŠLIUPO Kiek Senovės Graikai ir Romėnai prisidėjo pastumėjimui Gamtos mokslų priekyn	.40	37 OLIVER SCHREINERIO Sappai	.35
31 OLSZEWSKIO Pasaka apie Kantriją Aleną	.20	49 DR. E. LOEB Kultura ir Spauda	.60
45 R. J. STEVENSONS NAK-VYNĖ	.35	53 DR. A. J. KARALIUS Moralitės Išsivystymas	.50
50 SOCIALIZMO MINTIES BLATVUMAS	\$1.00	56 K. ŠESTOKO Kas Išgany Liand?	.75
71 LIEPUKO Peklos Kancios Dainos	.20	60 Mitihiada Druko Viršmo-niškų Nuopelnai ir Juodenis už Pragarų Pavdys	.15
73 VISKOŠKOS Gyvybė Poemos	.20	68 KL. JURGELIONIO Dekle-tatorius	.75
78 BR. VARGŠO Gadynės Žaidzos	.25	84 J. KURZEMESKIO Me-dicinos Daktaras	.25
Viso \$5.00		93 H. ISBENO Šiaurės Karžy-giai 4 veiksm. Tragedija	.35
Grupė III. \$2.50			
21 KL. JURGELIONIO Misių Knyga	\$1.00	Viso \$5.05	
30 V. GARSINO Karis Lau-kuose (kareivio atsiminimai)	.35	Grupė VI. \$2.50	
39 A. J-TIS Kaip Žmonės su Ponais kovojo	.20	40 ZEMAITIS RAŠTAI Ka-rės Metu, kaina	.75
40 FRANK HARRISO Pasako-jimas Apie Jėzų	.25	41 SIMUKAS MAGDUTĖ Graži pasakaitė	.15
57 J. ABENO Kaip Žmogus Mąsto	.20	54 DR. A. J. KARALIUS Pa-čavimas pas įvairias Tau-tas	.50
70 KL. JURGELIONIS Gludi-Liudi	.50	61 LAUKIO P. Kropotkino Ko muma reikia pirmiausia	.35
Viso \$2.50		93 H. ISBENO Šiaurės Karžy-giai	.35
Grupė IV. \$5.00			
9 M. PETRAUSKO. Iš Mu-zikos sryties	.20	80 M. GRIGONIO Katrionės Gintarai	.20
25 BARBORA UBYRKA ar-ba Kliostorius ir Jezuital	.75	82 BR. VARGŠO Mitihojai Vandenyje	.20
26 MARIJOS KONOPNIC-KOS Pagal Istatymus	.75	Viso \$2.50	
29 P. MERIME. Loka. Lis-tuvių legenda	.25	Grupė VII. \$5.00	
30 V. GARSINO. Karis lau-kuose	.35	22 NAUJAS PILNAS ORA-KULAS Visokių Paslapsčių Knyga, kaina	\$2.50
36 V. KOROLENKO Makaro Sappas	.20	35 ROBINZONAS KRUIZJUS Labai Graži Apsaka	.45
42 DR. A. J. KARALIUS Pasikalbėjimas Amerikono su Grinorium	.20	44 GYVENIMO VAIZDE-LIAI	.50
48 S. K. KRUKOWSKIS Chi-nija	.40	76 J. A. FREDRO CONCIL-LIUM FACULTATIS	.20
52 JOHN M. WORKS Kas yra Taip O kas ne Taip?	.75	94 GOGOLIO Pištlybos. Ko-medija	.25
64 ŠARUNAS Grudžio 17 dienos Perversmas	.20	95 J. S. TURGENEVO Pini-gų Nėra	.10
Viso \$5.00		96 BALČIKOWSKIO Pono Fe-liksio Atsilankymas kom.	.20
Nauienos Chicagoje ir kitur Metams \$8.00			
Nauienos visur Amerikoje Metams \$7.00			

Kam nemalonu bus gauti tokias dovanas. Rašykite tuojaus ir siųskite savo užsakymus

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St. Chicago, Ill.

GARSINKITES "NAUJIENOSE"

"Savas Pas Savą"
— sako biznieriui

BAGDONAS BROS.
FURNITURE & PIANO MOVING
Local & Long Distance Removal
3244 S. Halsted St.
Office Tel. Calumet 3399
Res. Tel. Yards 3408

PETER BARSKIS
Mes parduodame rakandus ir radios
pigiomis kainomis
1748-50 W. 47th St.
Tel. Yards 5069

**BAVARSKO MALT
EXTRACT CO.**
A. F. SHILLIM, Sav.
Šauni Lietuvių Užėiga
3202 S. Halsted St.
Phone Victory 1039

P. BALTUTIS & CO.
LAIVAKORTĖS IR
SIUNTIMAS PINIGŲ
3327 S. Halsted St.
Tel. Yards 4669

Goodeonai Broliai
Pornytių ir pianų muvėria vietose ir
toli. Patarnavimas geras ir pigus.
817 West 34th St.
Tel. Boulevard 9336

Telef. Republic 6396
D. GRICIUS
GENERALIS KONTRAKTORIUS
Statybos namus kaip tuip ir me-
džio nuo mažiausio iki didžiausio. Kai-
nos prieinamiausios.
2452 WEST 69th STREET

Tel. Willow Springs 46
JOHN GRIBAS
THE KEAN INN
Pasirenduoja daržas Piknikams
Kean Avenue and 83rd St.
Priešais Tautiškas Kapines

W. B. JUCUS
BUCERNĖ IR GROSERNĖ
Valgių produktų parduodam pigiau
negu didelės kompanijose
3239 S. Halsted St.
Tel. Victory 2168

M. J. KIRAS
REAL ESTATE
Parduodam. mainom ir renduojam
namus
3335 S. Halsted St.
Tel. Yards 6894

S. P. Kazwell and Co.
REAL ESTATE, SUBDIVIDER
AND INSURANCE
2839 W. 63rd St.
Tel. Republic 8899

B. J. Kazanauskas
Aprauda automobilių namų
ir rakandų
2242 W. 23rd Place
Tel. Roosevelt 8887

Alex Kuchinskas
VIESA UŽEIGA DEL VISŲ
Kean Ave. ir 82nd St.
JUSTICE PARK, ILL.

LIBERTY TAILORS
T. BRAZIS, Propr.
Siurus darom ant užsakymo
Valom, dažom, taisom ir prosinam
1403 S. 49 Ct.,
CICERO, ILL.

MILDA AUTO SALES
D. KURAITIS, Sav.
Parduodam
OAKLAND IR PONTIAC
Automobilius
806 W. 31 St. Victory 1696

F. MICKAS
SIUVĖJAS
Siuvame vyrų rūbus ant orderio
taipgi valome ir prosiname
4146 Archer Ave.
Tel. Lafayette 9832

PETER NOVER
Deimantai, laikrodžiai ir Brangmenys
Laikrodžių taisymas
4148 Archer Avenue
Phone Lafayette 3847

BERNARD PETKA'S
Vyrų aprėdai geros rūšies ir
vertės, puikių spalvų
4171 Archer Ave.
Netoli Richmond

Phone Prospect 8816
A. PAVILIONIS
Hardware, Malvos, Varniniai,
Stiklas, Speciali
6825 S. Western Avenue
Patentiname visus. Mes pristatome.

AR ITALIAJA NORI KARO?

Francūzų socialistas J. J. Vigne prieš porą mėnesių lan-
kėsi Italijoje, kur išbuvo kelias
savaites laiko. Francijos socia-
listų dienraštyje "Le Popu-
laire" jis aprašė įspūdžius tos
savo kelionės Italijoje. Tie jo
įspūdžiai betgi parašyti dar
prieš Italijos ir Francijos pa-
sirašymą laivynų mašinimo su-
turties. Gal padėtis Italijoje,
pasirašius sutartį, kiek pasi-
keitė, gal karinis upas kiek ir
atslugo, bet visgi gal bus kam
žinoti kokis buvo Itali-
joje upas prieš pasirašant tą
sutartį, todėl čia paduodame
bent svarbiausias vietas d.
Vigne aprašymo savo įspūdžių.

Aš atvykau pačiose iškilmė-
se sukaktuvių fašistų marša-
vimo ant Romos, rašo d. Vigne.
Mussolini laiko nuolatinės pra-
kalbas. Parada, iliuminacijos,
vėliavos, visur atmosfera mili-
tarinio entuziazmo. Bet visame
tame nėra širdies. Roma pilna
policijos, milicijos, valdininkų,
kurie maršuoja kaip atgiję Ju-
liaus Cezario legionai. Bet kas
labiausia man laike šių mani-
festacijų krito į akį, tai didė-
lis skirtumas tarp fašistų se-
kėjų ir gyventojų masės, kuri
seki visą šią agitaciją kaip vi-
sai jai svetimą dalyką.

Išrodė, tarsi tylos ir neapy-
kantos siena yra padalinusi vi-
sus italus į dvi nesutaikomas
stovyklas. Viena šaukia už ka-
rą, avantiūrą ir imperiją, bet
kiti žmonės kalba patydomis,
su baimė. "Jūs klausiate ma-
nės, ar Mussolini yra popula-
rus", pasakė man žmogus, ku-
ris jį pirmiau pažino. "Kada
žmogus yra visų mylimas, jam
nereikia visą laiką būti apsup-
tam policijos".

Mano draugas neklydo. Ita-
lija, daugiau negu kuri kita ša-
lis pasaulyje, duoda pajusti,
kad policija yra visur. Kaip
tik jūs užžengiate ant Italijos
žemės, jūs pajuntate, kad jūs
užgulė šešėlis, kuris niekad jų
neapleidžia. Fašistų Tribuno-
las skleidžia tikrą terorą. Tai
nėra vienatinis apsidėmas, ku-
rį svetimšalis pajunta. Kitas
— tai pats Duce. Mussolini
mytas yra kurtomas tukstan-
čiais budų. Mussolini fotogra-
fijos persekioja jus be palio-
vos. Jo tragiko veidas nuolat
tosi žiuri į jus hoteliuose, kny-
gų sankrovose, kino teatruose,
kavinėse. Jūs matote jį grumo-
jantį kumščia įsivaizduotam
priešininkui, žaidžiantį arkliu
su savo jaunesniu suunu.
klupantį prieš Marijos stovy-
lą, stovintį prieš savo muske-
tierių kuopą. Biustai plasterio,
bronzos, sidabro, aukso. Knygi
sankrovos pilnos literatūros
apie jį. Aš paklausiau vieną
knygininką, kaip populiarė yra

RAMOVA LAUNDRY
(WET AND DRY)
Vienintelė lietuvių skalbykla Bridgepor-
te—teisingas ir greitas patarnavimas
819 W. 35th St.
Tel. Boulevard 9122

J. WELICHKA
PIGIAUSIAS LIETUVIS MUVERIS
CHICAGO
6725 So. Rockwell St.
Phone Republic 3713-3691

la literatūra. "Deja, signor",
atsakė jis man, "italai daugiau
nebeskaito."
Bavės universiteto mokyto-
jas, kuris rado prieglaudą vie-
name užkampyje, irgi tą patį
pasakė. "Policijos režimas", sa-
kė jis, "visuomet bus neigis-
mas filozofijos, mokslo ir lite-
ratūros. Fašizmas visiškai nie-
ko nesukūrė žinijos srityje.
Taip vadinama fašistų dailė ir
filozofija nieko neverti, tik tai
šiukšlės neturinčių sąryšio
doktrinų. Tiesa, jis ir neturi
doktrinos. Jo vienatinė ambi-
cija yra išsilaikyti. Nėra jokio
nuosakumo suvaržymuose. Kaip
jūs galite tikėtis, kad literatu-
rą galėtų egzistuoti prie tokių
sąlygų? Kritikos raštai bando
pasisukti praelyje. Žmonės
studijuoja Garibaldi, Mazzini,
Francijos Revoliuciją. Jie da-
ro tai, kad išvengtų dabartės,
kuri nieko negali teikti."

Bet kada susiduriu su papras-
tais žmonėmis, išrodo tarsi pa-
puoli į 1830 metus, kada poli-
tinės ir tautinės laisvės dvasia
pradėjo atgyti visoje Europoje.
Slaptos draugijos yra labai
skaitlingos ir nepaprastai
gandai yra plačiai paplitę. In-
teligentai ir proletarai gyvena
tyru romantizmu. Niekuo nepa-
grysti gandai atkreipia didelę
domę — net kad karaliaus gar-
bės savijauta atgims ir kad ar-
mija kovos fašistų miliciją. Di-
delių dalykų tikimasi iš prie-
rašų, iš Europos socialistų ir
iš karo.

Karas. Tai yra obalsis. Nie-
kur tas žodis nėra kartojamas
su tokiu griežtumu, kaip Ita-
lijoje. Kaip tik įžengi į Itali-
ją, tuoj pajunti karo slogutį.

Žmonės traukiniose ir kavi-
nėse kuždas apie karą ir mo-
bilizaciją. Jūs susitinkate seną
draugą, kurį jūs nematėte per
daugelį metų ir jis pirmiausia
jus klausia: "Ar bus karas?"
Vaikai, kurie vos tik atsipai-
laidavo nuo motinos raiščių,
kalba apie karą kaip apie pa-
saulio higieną ir sako, kad pa-
galios francūzai užmokėsi už
jų papildytas piktadarybes.
Žmonės, kurie stovi eilėse, kad
gauti pasą, bėga į užsienį ne
tik dėl reikalo užsidirbti pra-
gyvenimui, bet kad ir išsigel-
bėti nuo mobilizacijos. Vežėjas,
kurį jūs pasisamdote, klausia
jus, kada jūs grožėjatės Coli-
seumu, ar jau arti karas.

"Ar jūs esate įsitikinę, kad
fašizmas nori karo?" paklau-
siau aš savo draugo francūzo,
kuris nuodugnai pažysta Ita-
liją ir jau daugelį metų gy-
vena Romoje.

"Aš esu", atsakė jis, "pilnai
įsitikinęs, kad fašizmas rengia-
si prie karo. Tai nėra klausis-
mas nuomonės, bet faktų. Jūs
išbuvote Italijoje šešias savai-
tes ir visur jūs girdėjote žmo-
nes kalbant apie karą. Tai yra
faktas. Ir ar yra kuris kitas
vyriausybės galva, kuris vartos
tokią kalbą, kaip Mussolini?
Ar kas nors kitas diena iš die-
nos giria kanuoles, kulkasvaid-
žius ir durtuvus?"

"Tie juodmarškiniai batalio-
nai yra dominuojanti jėga Ita-
lijoje. Jų nusistatymo negali-
ma nepaisyti. Greta armijos,
kuriai sudaro 400,000 kareivių,
greta policijos, kurios skaičius
siekia 120,000, yra dar fašis-

tų milicija, kuri pereitą balan-
džio mėn. susidėjo iš 390,000
žmonių, turinčių savo organi-
zaciją ir arsenalus. Kiekvienais
metais balandžio mėnesyje nuo
40,000 iki 60,000 jaunų vyrų
buna automatiškai suverbuoja-
ma į miliciją ir gauna gink-
lus. Fašistų vyriausioji taryba
nustatė tarnybos laiką dešimtį
metų ir sudarė tikrą profesio-
nalę armiją skeleto formoje.
Tas padaro arti milijono gink-
luotų žmonių. Kam visą tai,
jei ne karui?"

"Bet visuomet yra galimybė
civilinio karo..."

"Žinoma. Militarinės fašizmo
organizacijos vyriausia yra
reikalingos palaikymui tvarkos
namie. Bet tai yra tas, prie ko
niekas negali prisipažinti vie-
šai. Valdžia turi dirbtinėmis
priemonėmis amžinai kurstyti
patriotizmo ir agresingumo at-
mosferą."

"Prieš Franciją?"

"Prieš Franciją pirmiausia
ir antra, prieš Jugoslaviją. Ry-
šiai tarp Italijos vidurinės ir
užsienio politikos yra labai ar-
timi. Kol fašizmas kovojo or-
ganizuotą opoziciją namie, jis
vedė neišsiskia užsienio politiką.
Bet atvirai proklamavus dikta-
turą ir iškilmingai paskelbus,
kad naminė opozicija pasiliovė,
kuo gali būti pateisinti specia-
lus tribunolai ir atsisakymas
paskelbti amnestiją? Mussolini
atsakymas yra, kad fašizmas
negali ilsėtis ant savo liaurų.
Jis sako, kad yra Europos kon-
spiracija prieš fašizmą, vado-
vaujama Francijos ir kad Ita-
lija todėl turi skaitytis esanti
mobilizacijos stovyje. Fašizmas
rengia save psichologiškai ir
materialiai prie karo, kadangi
jo reakcinė politika namie rei-
kalauja provokacinės politikos
užsienyje."

JUSŲ PATOGUMUI

**"NAUJIENOS" TURI
ATSTOVUS SEKA-
MOSE VIETOSE**

Bridgeporto
"AUSROS" KNYGYNAS
3653 So. Halsted Street
Tel. Yards 4754

Marquette Park
TUBUCIO APTEIKA
2832 W. 63rd St.

Brighton Park
B. R. PIETKIEWICZ
2608 W. 47th St.
Tel. Lafayette 1083

Roseland ir Pullman
WAITCHES B.O.S. CORP.
52 E. 107th St.
Tel. Pullman 6950

Kai jums reikės pa-
duoti "classified" skel-
bimą ar užsirašyti
"Naujienas", kreipkitės
į artimiausią atstovą.

**SIUSKIT PER
NAUJIENAS
PINIGUS LIETUVON**

To prašo Lietuvos žmonės ir
taip pataria Lietuvos bankai

"Prie diktatūros nėra jokios
viesos nuomonės. Bet karo ide-
ja yra priimtina ir net popu-
larė niekuriuose sluoksniuose.
Tuli mato jį kaip priemonę
nuversti diktatūrą. Kiti gi tik-
rai mano, kad Francija vado-
vauja sąjungai prieš Italiją.
Francijos diplomatijos klaidos
davė galimybės pateisinti fa-
šistų kampaniją. Be to atsimin-
kite, mano mielas Vigne, kad
jūs esate per daug turtingi ir
kad mes esame per daug bied-
ni".

Aš sugrįžau iš Romos įsi-
tikinęs, kad niekas Italijoje nė-
ra tvirtai įsisteigęs, ne dikta-
tura, ne monarchija, ne birža,
nėgi Nacionalis Bankas. Fašiz-
mas neišrišo nė vieno socialių
priešingumų, kurie ne tiek se-
nai buvo privedę šalį prie pro-
letarinės revoliucijos išvaka-
rių. Atpenč, tuos priešingumus
dar labiau paastrino, juos
smurto keliu imobilizuojant.
Tarp darbininkų viešpatauja
skurdas. Bedarbiai paversti
stačiais elgetomis. Diktatura,
apsaugoma jai parsiėdavusių
sargų, nėra tikra nė už dabar-
tį, nė už ateitį. Visa šalis yra
milžiniškas kalėjimas. Visa ji
gyvena vien viltimi, kad įvyks
kas nors netikėto, kokis ste-
buklas, kokis smarkus sąjudis,
kuris viską sugriauš.

ANY DRESS or SUIT
CLEANED & PRESSED
79¢
Pulkininkas
Valymas
Chicagose
VISO
DRABUŽIAI
APVALAUJTI
40% Nuolaidos ant Drapes
Vyrų šluotų 75c
Moterių drabužių 50c
Vyrų šluotėlių 60c
Specialios pavyzdžių 17c
piratyse — pora 17c
Drebe nudašomos \$2.00
SECURITY MASTER CLEANERS
100 N. State St.
kampas Randolph, Room 1612
8 ar daugiau rublų pristatomi dykel.
Atvežkit juos.

Mes PERKAME

Lietuvos Laisvės Paskolos
Bonus ir MOKAME BRAN-
GIAUSIA, negu visos ki-
tos įstaigos Amerikoje —
\$80.00 už \$100 vertės Bo-
nų ir \$40.00 už \$50 vertės.

Atsilankykite ypatingai
arba prisiskite regis-
truotame laiške, tuoj gau-
site bankos čekį.

Priegiami dokumentus ke-
liausiam. Parduodame laivakor-
tes ant visų skakurių rengiamų
per Lietuvių Laivakorčių Agentų
Sąjungą.
Siunčiame pinigus Lietuvos

John J. Zolp
4559 So. Paulina Street
CHICAGO, ILL.

**Lietuvių Drabužių
Krautuvė**
DIDELIS PASIRINKI-
MAS PAVASARINIŲ IR
VASARINIŲ
DRABUŽIŲ.
VYRAM, MOTERIMS.
MERGAITĖMS IR
VAIKAMS.
Geriausios išdirbėjų tavorai už
žemas kainas.
JUOZAS PIKELIS
2945 W. 63rd St.
arti Richmond St.
Tel. Grovehill 0989
Nedėliomis atidaryta nuo 9 iki 1mai
val. po pietų.

Tai Visai Lengvas Žingsnis...i GREITESNĮ VALYMĄ

...ir tikrai Old Dutch gali parodyti jums tą kelią. Kiekviena
diena pareikalauja iš jus tiek daug laiko, kad laiko taupymas
pasidaro labai svarbus dalykas. Old Dutch Cleanser padaro šį
laiko taupimo klausimą visai lengvą pagelbėdamas atlikti visą
jūsų namų valymą — greičiau negu kas kitas.

Pleskuotos, natūraliai valančios Old Dutch dalelės niekad nesvy-
ruoja kada jos susiduria su purvais ir nevalumais. Švelnus,
greitas pabrūkimas, ir purvai bus išnykę — niekas neišsigelbės
nuo Old Dutch, ar tas nevarumas būtų matomas, ar ne. Old
Dutch neturi kietų žvirgždų ar aštrių dildytųjų ir nebraižo. Tai
reikia, jis yra saugus — gražius dalykus palaiko gražiais. Old
Dutch yra visuomet švelnus rankoms.

Išgykite daugiau laiko; padarykit šį lengvą žingsnį į greitesnį
valymą, vartodama Old Dutch...ir bukite tikra, kad šis mo-
derninis valytojas yra geriausias dėl viso valymo.

Laikykite Old Dutch patogiai maudynėje, virtuvėje ir skalbyk-
loje Old Dutch holderiuose. Užsakykite juos šandie vartodama
žemiau paduotą kuponą. Dėl kiekvieno holderio prisiskite
mums 10c ir malunų panašius iš trijų Old Dutch lebelių.

ISPILDYKITE KUPONĄ ŠIANDIEN
OLD DUTCH CLEANSER, Dept. 441,
111 West Monroe St., Chicago, Ill.
Rasite pridėtus... Centų ir... lebelių, už kuriuos
prisiskite man... Old Dutch Holderių, Spalvų:
IVORY ☐ ZALIOS ☐ MELYNOS ☐
Vardas _____
Gatvė _____
Miestas _____ Valst. _____

Klausykite Old Dutch Mergaitės kiekvieną Penedėlį, Sėdėdies ir
Pėnėdies rytą visu Columbia Broadcasting System "inklu. Atsisu-
kite WBBM stotį 8:45 val. rytu.

"Kodel Prarastas Vilnius"

parašė UNTULIS

Kiekvienas kas įdomauja ir kam rupi šandie Vilnius
turėtų perskaityti šią labai įdomią ir gabią
parašytą knygėlę.

TURINYS

- I. Kryžiuočių politika: kaip lietuvius krikštinti, kad
jie neapsikrikštytų.
- II. Popiežių politika, lietuvius naudoja prieš stačiatikius,
magometonus, protestonus ir eretikus.
- III. Bajorams: lenkų herbai, atlidai ir nepaliaujami
karai, o valstiečiams — baudžiava ir dangus.
- IV. Kunigų fanatizmo politika — silpnina valstybę.
- V. Vargas migino! Vargas lenkino.
- VI. Velniai, Raganos ir Teologai.
- VII. "Ponus gerus ir nekaltus į nevalę ima".
- VIII. Kunigai klupdo lietuvius prieš carą ir dvarą.
- IX. Tegu meldžias, vargsta ir vargieniais miršta.
- X. Taip klydo Lietuvos neklaidingieji.

KAINA TIK 25 CENTAI.
Išleido Naujienų Bendrovė
Siųskit money orderį

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

STAR DUST

Copyright Midwest Feature Service

GEORGE FAWCETT
245

**BORN -
ALEXANDRIA,
VIRGINIA
1860**

**GRADUATED
FROM STATE
UNIVERSITY**

**WENT ON
THE STAGE
IN 1886**

**BEFORE THE
PUBLIC - FOR NEARLY
THIRTY YEARS - HERE
AND ABROAD**

**FIRST FILM
APPEARANCE
FOR
D.W. GRIFFITH
IN 1915**

**DIRECTED
CORINNE
GRIFFITH IN
OLD VITAGRAPH
DEADLINE AT
ELEVEN - 1920**

**LATER,
PLAYED IN
'MEN OF STEEL'
WITH MILTON
SILLS**

**IS MARRIED -
HAS SCORES OF
PICTURES TO HIS
CREDIT - CALLED
THE GRAND YOUNG
MAN OF FILMS**

BY WESTPHAL

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor F. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$2.00 per year in Canada
\$3.00 per year outside of Chicago
\$2.00 per year in Chicago
50¢ per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos yra kasdien, bešeščiadienį.
Laidžia Naujienu Bendroviu,
1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užlaikymo kaina:

Chicagoje — per mėnesį:

Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vieneriems mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išnešiotoją:

Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Suviskirstose Valstijose, su Chicagoje:

Metams	\$7.00
Pusmetui	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Vieneriems mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užlaikymo (Atlyginimas):

Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pilaisius reikia atsiųsti pinigų Money Orderiu kartu su užlaikymu.

VĖL NAUJI TAKSAI

Illinois legislaturai bus įteiktas įstatymo sumanymas, kuriuo įvedama mokesniai tabakui, cigarams ir cigarečioms. Neperšieniai ta legislatura svarstė sumanymą įvesti šioje valstijoje mokesnius nuo pajamų (income tax). Toliau dar numatoma galimumas imti mokesnius nuo Pullmano vagonų, alejaus tankų ir t. t.

Laikams pablogėjus, nesirūpinama, kad sumažėtų valdžios išlaidos (ir grąžtas!), bet vis žiurima, kaip išsunkti daugiau mokesnių iš žmonių.

Valstijos mokesnių komisija siūlo imti 1 centą mokesnių nuo 10 cigarečių ir 10 nuošimčių nuo cigarų ir tabako kainos. Jos apskaičiavimu, tas duotų valstybei netoli 20 milijonų dolerių pajamų.

Suprantamas dalykas, kad šitie mokesniai būtų užkrauti vartotojams, nes kompanijos, kurios dirba tabaką, cigarus ir cigarečias, pakeltų savo prekių kainas. Kainų kilimas, savo keliu, pakenktų bizniui, ypač smulkiam, kurio kostumeriai yra daugiausia neturtingi žmonės.

Biznio depresijos laikais didinti mokesnius nėra sveika.

MINIMUM ALGOS MOKYKLŲ KONTRAKTAMS

Milwaukee's miesto mokyklų taryba 13 balsų prieš 2 priėmė rezoliuciją, kad visuose mokyklų statymo ir taisymo darbuose būtų mokama darbininkams ne mažiau, kaip tam tikra algų skalė, pridėta prie rezoliucijos. Tai yra vienintelė savo rūšies reforma municipalinės valdžios reikaluose. Ją sumanė socialistai.

Minėtose rezoliucijos reikšmė yra štai kame:

Mokyklų taryba, kaip ir kiekviena kita vieša įstaiga, norėdama pastatyti namą, paveda tą darbą kontraktoriams, kurie apsiima jį atlikti pigiausia. Varžtinėse tarp įvairių kontraktorių tečiaus laimi dažnai ne tas, kuris tenkinasi mažu pelnu, bet tas, kuris skriaudžia darbininkus, neduodamas jiems žmoniškio atlyginimo. Kontraktoriai, kuris moka geras algas darbininkams, prakiša, ir mokyklų taryba nieko šio kiame atvejyje padaryti negali, kadangi įstatymas reikalauja, kad ji priimtų pigiausią pasiūlymą.

Tuo būdu Milwaukee's mokyklų tarybos priimtoji rezoliucija apsaugos statybos darbininkus nuo kontraktorių išnaudojimo. Tai yra pavyzdys ir kitų miestų įstaigoms, kurios samdo kontraktorių įvairiems darbams atlikti.

BOMBARDUOJA "SKLOKĄ"

Iš Maskvos atėjo nauja telegrama, bombarduojanti Amerikos lietuvių komunistų "renegatus ir oportunistus". Po ja pasirašo Kapsukas, Daubaras ir kokie tai bolševikiška panelė Grigaitė. Jie praneša, kad Maskvoje buvo atlaikytas "bendras lietuvių darbininkų, studentų ir tarnautojų susirinkimas", kurie pasmerkė Butkų ir Pruseikų ir kitus "sklokininkus".

Nuo tų bombardavimų nabagas Pruseika jau gavo "flat tire", ir opozicija pasiliko be galvos. Dabar belieka bimbininkams ją su purvais sumaišyti ir užgrajinti triumfališką maršą. O paskui nugalėtiems "sklokininkams" bus pasiūlyta vienas, kitas "džabelis", ir jie vėl nuolankiai tarnaus tiems, prieš kuriuos jie bandė kelti skiautes.

RUSIJOS LIETUVOS SUTARTIES ATNAUJINIMAS

Iš Maskvos pranešama, kad Rusijos sovietai ir Lietuvos valdžia atnaujino dar penkeriems metams nepuolimo sutartį, kuri buvo pasirašyta Maskvoje 1926 m. Oficialis komunistų partijos organas "Pravda" ta proga pareiškia, kad sovietai stoja už Lietuvos nepriklausomybės išlaikymą prieš tuos, kurie nori ją sunaikinti.

Čia ne pro šalį bus pastebėti, kad tą nepuolimo sutartį su Rusija padarė Lietuvos koalicinė val. liaudininkų ir socialdemokratų valdžia, kurios ministru pirmininku ir užsienio reikalų ministru buvo Mykolas Sleževičius. Kai gruodžio mėnesį 1926 m. tautininkai su klerikalais įvykino ginkluotą "pučą", tai visa

dešinioji spauda rėkė, joga Lietuva esanti "išgelbėta nuo Maskvos", i kurią liaudininkai su socialdemokratais norėtų Lietuvą nutempti. Bet dabar matome, kad ir patys tautininkai nieko geresnio nepajėgę sugalvoti, kaip iš naujo pasirašyti tą sutartį su Maskva, kurią buvo padariusi jų nuverstoji valdžia.

Iš antros pusės matome, kad bolševikai nelaiko nuodėme draugauti su dabartine Lietuvos valdžia, kuri komunistus šaudo arba į kalėjimus grūdžia. Be to, vyriausias viso pasaulio komunistų organas "Pravda" paremia tautininkų valdžios poziciją jos kovoje su klerikalais, kuriuos jįsai kaltina turint norą parduoti Lietuvą lenkams. Na, o musieškiai komunistai nuolatini triubijka, kad ir dabartinė Lietuvos valdžia susidedanti iš Varšuvos agentų. Tai kurioje dabar pusėje tiesa?

Iš to, ką sako apie Lietuvą "Pravda", yra aišku, kad Maskva yra Smetonos valdžios sėbras — taip pat, kaip ji yra sėbras ir Italijos Mussolinio. Sėbras gai but ne iš širdies, bet dėl "valstybinių sumetimų".

Apžvalga

SUIRIMAS LIETUVOS TAUTININKŲ PARTIJOJE

Tautininkai yra menkiausia iš visų Lietuvos partijų. Ji dėjo daug pastangų įtraukti plačią visuomenę į savo partiją, tam tikslui leisdamą visokią literatūrą ir siuntinėdamą agitatorius po miestus ir kaimus (žinoma, valstybės pinigais), bet vaisiai iki šiol buvo prasti.

Nusižiūrėję į klerikalus, tautininkai įkūrė tam tikrą organizaciją ukininkams, kitą jaunimui ir t. t. Dabar viena iš tų organizacijų, "Ukininkų Vienybė", jau daro žingsnių atsiimti nuo savo globėjų. Veda ma vieno Bulvičiaus, ši organizacija rengiasi patapti atskira nuo tautininkų partija. Tautininkų vadai tuo labai susirupinė.

"L. Žinios" rašo:

"Iš patikimų šaltinių sužinota, kad, padarius didelę intervenciją, Ukininkų Vienybė" pažadėjusi tautininkams lojalumą ta prasme, kad Ukininkų Vienybė" rasianti bendradarbiavimo bazę su tautininkų partija.

"Bet gi 'Vienybė' savo vardo ir savo organizacinio darbo neatšakant. Del to, kaip girdėt iš tautininkų sferų, tautininkų centras, kuris buvo nutaręs 'Uk. vienybę' likviduoti ir sudaryti vieną partiją, tuo 'vienybė' nusileidimu' esąs nepatenkintas ir laikas jį tik laikinu reiškinium."

Kita organizacija (kokių ai, matyt, "tautiskų inteligentų"), "Atgimimo draugija", kuri iki šiol buvo susirijusi su tautininkų partija ir turėjo savo atstovus tautininkų centre, jau nutarė visiškai nuraukti ryšius su tautininkais ir įeiti į politikos.

Turbut daugelis žmonių mato, kad tautininkų laivas gali paskęsti; tai kas gali, skubina si iš jo kraustyti.

BOLŠEVIKIŠKA ŽEMES UKIO KOLEKTIVIZACIJA

Vokiečių pasaulio ūkio draugija surengė Berlyne paskaitą prof. Augagenui, kuris kalbėjo apie sovietų Rusijos "penkmečio" eigą. Prelegentas, be ko kito, plačiai apsisėjo ties klausimu apie žemės ūkio "socializaciją" bolševikijoje. Jisai nurodė, kad jį einanti dviem kryptims: kuriant milžiniškus valstybinius dvarus (vidutinis dydis 80,000 hektarų) ir steigiant "kolektyvius ūkius", sudarytus iš daugelio mažų ūkių.

Valstybiniai dvarai tai — "grūdų fabrikai", kurie gamina daugiausia eksportui. Jie yra dirbami "amerikoniškai" — traktoriais, plaukiamomis mašinomis ir t. t. Nežinant to, kad valstybė juos visai replemia, jiems sekasi prastai. Garšis dvaras "Gigant" turėjo,

sulig planu, gaminti po 4% centnerius grūdų nuo kiekvieno margo, bet jįsai pagamina tik po 3¼ centnerius; tuo tarpu, kad tas ūkis apsimokėtų, jįsai turi duoti mažiausia po 5 centnerius nuo margo. Vadinas, "Gigantas" neša valstybei nuostolius, nors jįsai yra laikomas pavyzdingiausias "duonos fabriku" visoje sovietų žemėje. Kaip jįsai nėproduktyviškas, parodo šis palyginimas: Vokietijoje nuo margo žemės gaunama 10-11 centnerių, iki 20 centnerių rugių — vadinas, 3 iki 6 kartų daugiau, negu geriausiame bolševikų dvare!

Kai del ukininkų "kolektivizacijos", tai jį progresuoja tik ačiu valdžios terorui. Visokiomis spaudimo priemonėmis bolševikai versta verčia ukininkus eiti į "kolektyvus". Stalinas pernai kovo mėn. 2 d. paskelbė antrą laišką komisarams, graudendamas juos nevykinti "kolektivizacijos" per greitą tempą, ir laikinai jį buvo apsisotijusi, bet dabar jį vėl smarkiai varoma priekyn, ir apie 50 nuošimčių ukininkų jau "sukolektivizuota". Bet ekonomiško, pasisekimo jį iki šiol dar neparodė.

ISPANIJOS SOCIALISTŲ NUSISTATYMAS

Ispanijos laikinos valdžios darbo ministeris Caballero telegrafu pranešė šveicarijos žinių agenturai "Insa" šitokią informaciją apie socialistų nusistatymą del dalyvavimo laikinoje valdžioje:

Ispanijos profesinių sąjungų federacijos atstovai kartu su socialistų ir republikonų partijomis sudaro Revoliucijos Komitetą, kuriame dalyvauja socialistų vardu Caballero, Fernando del los Rios ir Indalecio Prieto. Dabartinis dalyvavimas laikinoje valdžioje reikiška dalyvavimą revoliucijoje. Kai bus suauktas parlamentas, socialistai iš laikinosios valdžios pasitrauks ir nutars, dalyvauti ar ne pastovioje valdžioje. Šito klausimo apsvartymui bus suauktas, bendras profesinių sąjungų (unijų) ir socialistų partijos kongresas.

Skaltytojų Balsai

Prasta gyventi iš pašalpos

Žmonės, kuriems neprisiolina gyventi ir tykoti iš kitų žmonių rankų, negali nė įsivaizduoti, kaip tas žmogus turi gyventi, kuriam kas dieną, kaip tam šuneliui, tenka laizytis prie kiekvieno kojų, kad išmestų kokį centelį ar atliekamą drabužį. Nors yra šioje šalyje daug šelpimui biednyjų įstaigų, bet iki žmogus prieina prie jų, turi gerai pagalvoti, kaip tiems ponams įtikti, o kur nepataikui taip paprašyti, kaip ponams tinka, gauti išmesti laukan ir jokių teisių neturi.

Štai kaip su manim pačiu atsitiko. Prieš 9 metus atgal,

bedirbant Pullmano karų dirbtuvė sužeidė mane, suskaldė galvą. Keturiis metus buvau be sąvokos ir lalkė mane proto ligoninėje. Atgavęs protinę sąvoką, pasijutau nevaldas gerai vieną koją ir vieną ranką. I dirbtuvė jau daugiau manęs nepriima. Moteris, viena pasilikus, su dviem mažom mergaitėm, taip pat prarado sveikatą bėkvodama su vargu. Mažąją mergaitę radau jau paraližuatą, kuri, mano nelaimėi išlikus, buvo kelių mėnesių.

Kai buvo geresni laikai, tai gaudavau šian ten pas žmones padirbėti; kam sklepą išvalyti, kam žolę nuplauti. Dabar visa tai atlieka sveikie, giminės. Niekas niekur nesamdo.

Man esant ligotam, moteris išprovojo iš kompanijos nors po \$25.00 į mėnesį palaikymui dvių mergaitių gyvyatėms. Dabar mudviem su žmona esant abiem be sveikatos, nieku būdu negalima 4-rių šeimynai pragyventi už tą mažą mokesnį. Jausdamas atsakomingu šeimynoj bandžiau kreiptis prie visų fondų, kurie skirti neva biednyjų šelpimui. Ir ve ką sutikau sau ant kelio; kur tik nuėjau, ten gavau šitoki atsakymą: "Eik prie savo parapijos, iš ten gausi pašalpą. Bet čia taip jau sutikau klijti: man esant ligotam niekas nepasirūpino, kad užmokėti, kad pasilikčiau pilnoj narystėj parapijai. Aš buvau jau išbrauktas iš parapijos knygy. Po ilgų ginčų su Roselando kunigu Paškauksu susitalkėme. Priėmė ir pasiuntė pas komitetą narius Ivaną ir Fryerį, kurie esą įgalioti United Charities ir St.

Vincent de Paul parapijos duoti pašalpą.

Ivanas, pirmininkas tos įstaigos, pasakė man negalys duoti pašalpos, neturįs iš ko. Reikavau iš jo, kad duotų man paliudijimą, nes vienas žydų šelpimo komitetas prizadėjo duoti pašalpos, jei nuo vietos komiteto pristatysiu paliudijimą, kad man pašalpa reikalinga. Ivanas įsakė sekretoriui Fryeriui parašyti šitoki paliudijimą: "Our committee does not recommend aid."

Vadinas, katalikai man kaip katalikui nedavė pašalpos ir atsisakė net duoti rekomendaciją, kad būtų galima gauti pašalpos nors nuo žydų, o alkanam duona iš visur priimni.

Dabar aš ir mano šeimyna randamės prastame stovy. Renda jau nemokėta už 6 mėnesius; savininkas nuolat zurza. Pašalpos iš niekur negaunu. Su tais \$25 į mėnesį prisieina tik badmiriauti, o čia mes net trys šeimynos nariai reikalingi ir medikales pagalbos.

Tai gi, sveikieji darbininkai, neapsigaukite, kaip aš apsigavau, nepasitikėkite turtuoliams. Išmokite savo reikalus ginti, tvarkyti. Darykite ką nors savo gyvenimo užtikrinimui.

Ivanas ir Fryeris yra biznjeriai, real-estatininkai. O sotus alkanas nepažysta. Turtingi visuomet pasiryžę biednykams po kojomis sutrypti. Tas jų nelemtas paliudijimas, su Fryero parašu, užkirta man gavimą pašalpos bent iš kur. Aš tą liudijimą laikysiu kaipo dokumentą, kad įrodyti kaip bagačiai šelpia biednyką.

—Kastantas Kučinskas.
102 W. 103 W. Pl.

DEIMANTAI

(Tęsinys)

Dažniausiai pasirodo, kad tai ne deimanto, bet kvarco ar kurio kito blizgančio mineralo gabalai. Kieta, pilka uola stropiai slepia nuo žmogaus sąvą turimas brangenybes, kurias žmogus pasiryž žut-būt iš jos išplėsti. Iš šoninių galerijų melsvosios žemės gabalai ir kimberlito skeveldros vagonėliais vežamos prie šachtos šulinio ir mašinomis keliamos į žemės paviršių. Kol darbas eina melsvosios žemės sluoksnių, išskeltieji žemės gabalai vagonėliais vežami kiek toliau nuo kasyklos ir nestorų sluoksniu išskaidomi žemėj atvirame ore. Toji vieta aptverta dviguba ar net triguba spygliuotos vielos tvora ir apstatyta budria sargyba. Kalbamąją žemę taip palieka stovėti kelias savaites ir ilgiau. Oro ir atmosferinių kritulių poveikiu deimantingos žemės gabalai pasidaro trupūs ir vieni patys subyra. O kitus sutrupina darbininkai. Vėjas, nunešdamas žemę dulkimi paviduliu, išpuoto aikštėn ten esamus deimanto grūdėlius, arba juos išplaua užgėsus lietus. Bepasilekia jie tik surinkti. Bet tai pasenėjus deimanto gavimo budas iš melsvosios žemės.

Dabar susmulkintą melsvąją žemę plaua vandens srove tam tyčia sukonstruotomis plovyklomis: vandens srovė nuneša, išplaua smulkias žemės daleles ir tokiu būdu pašalpieka stambesnės dalelės, kurių tarpe ir deimanto gabaliukai. Jei darbas eina kieto kimberlito sluoksnyje, tai išskeltasias iš kasyklos uolos skeveldras čia pat darbininkai daužo, smulkina, krauna į vagonėlius ir veža į mašinų skyrių, kur uolena trupinama ir malama tam tyčia čia įrengtų mašinų pagalba, o paskiau plaukama ir tam tikrais budais išrenkamas deimantas.

Išnaudota susmulkintą žemę vagonėliais veža ir verčia kur toliau nuo kasyklos. Iš tos

žemės prie kasyklų supilami didžiausi kauburiai. Vienam deimanto karatui gauti tenka suvartoti nuo 2 iki 12 tonų kimberlito arba melsvosios žemės. Tos kasyklos, kur iš 12 tonų gaunama ne mažiau, kaip vienas deimanto karatas, dar apsimoka eksploatuoti. Koks tai didelis ir sunkus darbas! Todėl visai suprantamas toks nepaprastas deimanto brangumas.

Pati darbo tvarka taip pat savotiška. Darbas kasyklose eina be pertraukos dieną ir naktį. Darbininkai dirba atmainomis po 8 valandas per parą. Tiek darbo, tiek ir poilsio metu darbininkai visiškai izoliuoti nuo aplinkumos. Žemės paviršiu darbo vieta aptverta aukšta tvora, kuri, be to, dar apvesta dvieliu spygliuotu tinklu. Poilsini darbininkai suvaromi į kvadratinus gardus, aptvertus aukšta dviguba, ar net triguba spygliuotos vielos tvora. Gardo vidury padaryta pastogė nuo lietaus, kur įtaisyti nari miegoti. Darbo vieta ir darbininkų poilsio gardai apstatyti budria sargyba, kuri pasimainydama budi dieną ir naktį. Darbininkams ir pačiai sargybai kontroliuoti, kad susimokė deimanto nepavogtų, prie poilsio gardų ir darbo vietų įtaisyti bokšteliai, iš kur kontrolieriai žiuroni pagalba puikliausia gauti sekti, ką daro darbininkai ir sargyba. Naktimis ir darbininkų poilsio gardai gausiai apšviesti elektra. Didžiąją darbininkų dalį sudaro laisvi žmonės, daugiausia vietiniai negrai, bet pasitaiko taip pat ir atvažiavusių iš įvairių kraštų baltųjų. Nedidelę jų dalį sudaro bėjeisai, teismo sunkiems darbams nuteistieji katorgininkai. Darbo sąlygos visiems vienodos, tik atlyginimas už darbą laisviesiems darbininkams pagal sudarytąją sutartį. Iš laisvės darbininkai samdomi terminuotam laikui, daž-

niausiai trims mėnesiams. Per sutartą laiką darbininkas turi išbūti visai nuo aplinkumos atskirtas, net ir nuo šeimos. Jei kuris darbininkas turi iš kasyklos išeiti ar sutarčiai pasibaigus, ar kurių kitų priežasčių verčiamas, reikiamo laiko neišbuvęs, tai jį stropiai iškrauto, izoliuoja ištisai savaitei i tam tikrą kamorą ir nesigaliricinos aliejaus viduriams pravalyti. Tik po tokių gana savotiškų ceremonijų darbininkas atleidžiamas. Visa tai daro kasyklų eksploatoriai nuo deimantų vogimų apsaugoti. Deimanto pramonininkų reikalus apgina įstatymas, kuris draudžia pašaliniais žmonėmis pardavinėti ir pirkti neapdirbtą deimantą: sugauti žalio deimanto pardavėjai ir pirktėjai sodinami keliems mėnesiams į kalėjimą.

Randamieji deimantai paprastai esti labai nedideli, bet prarečiui pasitaiko rasti jų ir stambesniais gabalais. Pats didysis deimanto gabalas buvo rastas 1905 metais sausio 26 d. pirmoj deimanto kasykloje netoli nuo Pretorijos, Oranžinė respublikoj. Kalbamujių kasyklų vedėjas F. Wells, bekontroliuodamas einantį darbą, pastebėjo kasyklos sienoj blizgantį daiktą. Pasirodė, kad tai buta didžiulio įsiterpusio sienoj deimanto briaunos. Peiliuku jam pavyko deimantą iškrapštyti. Jį nusiuntė Anglijon. Siuanciant jis buvo apdraustas pusės milijono svarų sterlingų sumai. Šlifuojant jis kiek sumažėjo, nes iš jo teko atskelti keletas smulkesnių atšaužų. Nušlifuoto pagrindinė deimanto dalis buvo pavadinta Cullinanu (tuo laiku buvusio kasyklų direktoriaus M. T. Cullinan vardu), kuris dabar sudaro vieną gražiausių Anglijos karaliaus karūnos papuošalų.

1906 m. Cullinan pasiulė šį deimantą padovanoti Anglijos karaliui. 1907 m. rugpjūčio 19 d. buvęs tuo laiku Pietų Afrikos ministris pirmininkas gen. Both įnešė parlamentan ataininkamą dovanojimo įstatymą. Įdomiausia čia yra tai, kad parlamentas 42 prieš 19 nutarė deimantą dovanoti, bet prieš balsavo kaip tik anglų tautybės atstovai, tuo tarpu kaj burai buvo už.

Iš kitų didesnių deimantų yra pagarsėję šie: Didysis Mogulis, Orlovas, Šiaurės Žvaigždė, Kohinuras, Regentas, Sansy, Florentinietis ir kitai. Čia išvardinti deimantai, specialieji nuomone, visi yra rasti Indijos ir patekę į pasaulį iš Indijos valdovų izdo.

Deimantų didumas, arba svoris, yra matuojamas karatais. Vienas karatas yra lygus penktajai gramo daliai, taip kad vieno gramo deimantas turi penkis karatus. Juo daugiau karatų turi deimantas, tuo jis yra brangesnis, tačiau deimanto kaina auga daug greičiau, negu karatų skaičius. (Tęsa ant 5-to pusl.)

No. 7 KOVOS tik ką atėjo. Kaina 10c. Galima gauti Naujienose.

AMERIKOS PILIETIS

Butina ir labai pagelbia kasyklų tiems, kurie nori tapti šios šalies pilieciais. Pamokiniai apie šios šalies taisyklas, apie jos viršininkų rinkimus ir viską kas reikalinga prie žinio egzaminu rasiite šioj knygelėj lietuvių ir anglų kalbomis surašyta.

KAINA TIK 25 CENTAI

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

CHICAGO, ILL.

Siųskite money order arba krašos ženklelius.

DEIMANTAI

(Tas iš 4-to pusl.)

Sakysime, jeigu vieno karato deimantas kaštuoja 100 dolerių, tai penkių karatų deimantas kaštuos ne \$500, bet daug daugiau. Tik rasti deimantai savo gražumu nepasizymi, nes juos pirma reikia nušlifuoti. Šlifuojant deimantas netenka dažnai pusės ir daugiau savo svorio, taip kad šlifuotoji deimantai yra kelis kartus brangesni už nešlifuotus. Šlifuoti deimantai paprastai vadinami briliantais. Šlifuoti deimantus mokėjo jau žilų senovė, bent taip galima spręsti iš romėnų rašytojų pasakojimų apie deimantus. Bet vėliau, pirmaisiais krikščionybės amžiais, šlifavimo menas buvo, matyti, pamirštas. Po ilgos pertraukos šlifuoti deimantai vėl pasirodė tik po kryžiaus karų. Dabar didžiausios ir gražiausios deimantų šlifavimo įmonės yra Olandijoje, Amsterdamo ir Antverpeno miestuose. Mažesnių įmonių yra Paryžiuje, Londone ir keliuose kituose miestuose. Garsiausias viduramžių deimantų šlifuotojas buvo Liudvikas Berchems, kuris dirbo Burgundijos hercogui Karoliui Drasijam. Taip antai, Sansy deimantas yra laikomas Berchemso darbu.

Didžiausias karatų atžvilgiu deimantas yra Cullinanas, kuris prieš šlifavimą svėrė 3,200 karatų, arba arti 800 gramų; po šlifavimo jo svoris žymiai sumažėjo. Didysis Mogulis, kurį pirmą kartą pamatė 1665 metais pirklys Tavernier didžiojo mogulio Aurengzebo išde, svėrė 793 karatus prieš šlifavimą. Jis, kaip manoma, vėliau buvo perskeltas į kelias dalis, iš kurių dvi yra ypač pagarsėjusios, kaip atskiri deimantai, butent, Kohinuras ir Orlovas. Kohinuras paskutinį kartą buvo peršlifuotas 1852 m. ir jo svoris sumažėjo ligi 110 karatų. Vadinamas Orlovas gavo vardą iš rusų didiko Orlovo, kurs tą deimantą padovanojo, gavęs iš Persijos, rusų carienei Katrei II.

Paskutiniiais laikais imta gaminti dirbtinius deimantus. Mat, chemikams jau senai žinoma, kad deimantas yra grynas anglis, tad atrodo, kad dirbtiniu būdu pagaminti deimantai neturėtų būti labai sunku. Tačiau lig šiol niekam to nepasisekė padaryti, jei neskaityti francūzų chemiko Moissan, kuriam esą pavykė gauti mažų deimantėlių, staiga ataušinant ištirpintą anglį. Tačiau šiaip dirbtiniai, arba vadinami sintetiniai, deimantai yra dabar taip gerai gamina-

mi, kad paprasta akimi jų negali atskirti nuo tikrųjų net įgudęs juveliras. Todel dabar, dirbtiniams nuo tikrųjų deimantų atskirti, yra vartojami tam tikri aparatai, kurių svarbiausią dalį sudaro labai jautri šviesos niuansams fotografinė plokštelė, padengta plonu seleno metalo sluoksniu. Tų aparatų pagalba iš karto galima nustatyti, ar deimantas yra tikras, ar padirbtas.

Deimantų metinė gamyba visam pasauliui nėra didelė: kasmet iškasama po kelias dešimtis tonų neapdirbtų deimantų. Bet vis dėlto beveik kasmet yra randamos naujos deimantų kasyklos, taip kad deimantų kaina ilgainiui turėtų smarkiai nukristi. Kad to nebūtų, deimantų sindikatai yra susitarę kiek galima mažinti deimantų gamybą ir neleisti eksploatuoti naujų kasyklų. Tuo būdu manoma palaikyti aukštą deimantų kainą. Iš to matome, kad ir deimantų pramonė, kaip ir visos kitos pramonės šakos, pergyvena sunkius krizio laikus.

Idomios yra kai kurių žinomų deimantų istorijos tuo, kad jie yra laikomi arba užburtais, arba užkeiktais ir atnešę savininkams nelaimės. Čia paduodame kelių tokių deimantų istorijas.

Melsvos spalvos deimantas Florentinietis, 133 karatų svorio, buvo pamestas Grandsono kovos lauke, nes jo savininkas hercogas Karolis Drasusis ten liko užmuštas. Vienas šveicarietis, kareivis samdiny, apžiūrėdamas kovos lauką, rado deimantą po hercogo lavonu ir, palaikęs jį per gabalėlį stiklo, pardavė jį už vieną guldeną. Vėliau po ilgų nuotykių Florentinietis atsidūrė Habsburgų rankose, Vienos mieste. Didysis karas nuvertė Habsburgus nuo sosto. Kur dabar yra tas deimantas — nežinia.

Kitas, vadinamas Pitto, arba

[Acme-P. & A. Photo]

Siamo karalius Prajadhipokas su savo žmona, karaliene Rambaibarni, dabar atvykę į Jungtines Valstybes.

Regento, deimantas taip pat turi keistą istoriją. Jis rastas Indijoje ir nušlifuotas svėrė 137 karatus. Jį rado kasykloje bedirbamas vergas ir paslėpė tam tyčia padaryto blaudos žaidžoj. Vergui pavyko iš kasyklos pabėgti į Madrasą. Čia jis susipažino su vienu jurininku, kuriam ir pasipasakojo apie savo radinį. Pastarasis pasirupino įsigyti pabėgėlio pasitikiimą ir įviliojo laivan, kur jį nugalabijo, lavoną išmetė jūron, o pasisavintą deimantą pardavė pirkliui. Visai netikėtai praturtėjęs jurininkas ėmė girtuokliauti ir nei nepamatė, kaip vėl tapo beturčiu. Vėliau jis, sąžinės graužiamas dėl žmogžudybės, iš nusiminimo pasikoręs. Pirklys pardavė deimantą Indijos gubernatoriui Th. Pitt'ui už 10,000 svarų sterlingų. Pitt'as, įsigijęs deimantą, prarado ramumą: nakčių nemiegojo, bijodamas, kad kas jo brangenybės nepavogtų. Pagaliau nebeiškęs parduotų milijonierių šalyje. Pirkėjų jam čia neatsirado: rišamas su juo prietaras, matyt, juos atbaidė. Devynioliktojo šimtmečio gale Hope deimantas pateko į turkų sultono rankas. Jo savininkas, paskutinis Turkijos sultonas Abdul Hamidas buvo nuo sosto nuverstas, kiek anksčiau nušauta jo favoritė kaip tik tuo metu, kai ją puošė bloga vardą įsigijęs brangusis akmuo. Paskutinis jo savininkas, kartu su kalbamuoju

Montespan, kuri greitai paskui

neteko karaliaus prielankumo ir buvo pakeista kita jo favorite Maintenon. Pirklys, kuriam degraduotoji karaliaus favoritė Montespan buvo deimantą užstačiusi, užsitraukė karaliaus nemalonę ir pateko į kalėjimą. Iš tolimųjų nelaimingų jo savininkų tenka paminėti Ljudviką XVI ir jo žmoną Mariją Antuanetą. Juodu buvo nužudyti pirmosios francūzų revoliucijos metu, o artima karaliaus rumams princesė de Lambasle, kuri kartais tuo deimantu pasipuodavo, riaušių metu buvo minios sudraskyta. Revoliucijos metu deimantas žuvo: matyti, jis buvo pavogtas. 1830 metais jis atsirado vėl rankose anglo Hope, kuris jį pirkė, kad pasipelnytų, už 18,000 svarų sterlingų, nors pats pardavėjas buvo mokėjęs 28,000. Naujasis savininkas nuvežė jį į Ameriką, kad brangiau parduotų milijonierių šalyje. Pirkėjų jam čia neatsirado: rišamas su juo prietaras, matyt, juos atbaidė. Devynioliktojo šimtmečio gale Hope deimantas pateko į turkų sultono rankas. Jo savininkas, paskutinis Turkijos sultonas Abdul Hamidas buvo nuo sosto nuverstas, kiek anksčiau nušauta jo favoritė kaip tik tuo metu, kai ją puošė bloga vardą įsigijęs brangusis akmuo. Paskutinis jo savininkas, kartu su kalbamuoju

deimantų, plaukė 1912 m. didžiuliu laivu "Titanic", kuris, susidūręs su ledų kalnu, sudužo ir paskendo, o kartu ir deimantas.

(Galas)

GARSINKITES NAUJIENOSE

The ERIE LIMITED

IR BENDRINIAI TRAUKINIAI
POPULARIAUS KELIAS Į
NEW YORKĄ
PATOGUS Į LAIVŲ PRIEPLAUKAS

Žemiausios kainos

NEW YORK EXPRESS

Išeina iš Chicago (Dearborn Sta) 11:00 A. M.
Pribuna į New York (Jersey City Sta) 3:20 P. M.

THE ERIE LIMITED

Išeina iš Chicago (Dearborn Sta) 8:45 P. M.
Pribuna į New York (Jersey City Sta) 9:25 P. M.

ATLANTIC EXPRESS

Išeina iš Chicago (Dearborn Sta) 10:20 P. M.
Pribuna į New York (Jersey City Sta) 6:00 A. M.

Del platesnių žinių ar rezervacijų kreipkitės:

CITY TICKET OFFICE, 163 WEST JACKSON BLVD.
Telefonas Wabash 4600

DEARBORN STATION, Telefonas Harrison 9830

arba

H. T. HARLOW, Gen. Pass. Agent, 327 S. La Salle St.
Telefonas Harrison 4160

ERIE RAILROAD SYSTEM

THE BEST MONEY CAN BUY

Klausykite. Tiesiog
Cabocho. Anheuser-
Busch vieno žmogaus
radio programos tik-
viena išskaidinto va-
karo visuomenės
Broadcasting System
rinkla.

Budweiser Malt savo kokybe yra pasaulio viršūnėje. Jeigu jo kaina būtų tokia pat augsta, kaip jo kokybė, jis kainuotų daug daugiau — betgi jis nekainuoja daugiau negu kuris kitas geras molto sirupas. Jis yra "geriausias ka pinigais gali pirkti". Virš 70 metų patyrimas gaminyje molto užtikrina jo kokybę. Pardavinėjamas visur.

Budweiser Barley-Malt Syrup

SVIESUS AR TAMSUS — TIRŠTAS — GERIAUSIAS SKONIS

Apsimoka pirkti geriausį. Vartokite kokybės produktus iš

the House of

ANHEUSER-BUSCH ST. LOUIS

Firkite MIDWEST STORES Sankrovose

JŪS SUTAUPINSITE DAUGIAU PINIGŲ — JŪS Gausite GERESNES PREKES — JŪS PATIKS DRAUGISKAS PATARNAVIMAS

IŠPARDAVIMAS! IŠPARDAVIMAS!

Pėtnyčioj ir Subatoj, GEGUŽES 8 ir 9

TIKRAI SVIEŽI
KIAUŠINIAI
18½c tuzinas
"BIG R" RUSIŠ
TOMATĖS
No. 1 5c kenas
"O. K."
Skalbiniai Muilas
5c 1 svaro šmotas
MIDWEST
BALTI MILTAI
5 sv. 16c 24½ sv. 59c
SNIDER'S
SPINAKAI
Dideli 15c kenas
No. 2½ KENAI
"UTAH VALLEY" BALTO
VYŠNIOS
Dideli 24c kenas
No. 2½ KENAI
"DEL MONTE" KAVA VAKUMU PAKUOTA 34c
"Midwest Stores" savininkai yra įvairių tautų, kurių kiekviena grupė yra atstovaujama savo komiteto.
Lietuvių Skyriaus Komiteta Sudaro:
PAUL DOMBRAUSKAS VICTOR SLEPIKAS
858 W. 33 Street 4140 S. Maplewood Ave.
ALEX CEBULSKIS KONST. NALEWAYKO
836 W. 33 Place 2975 Archer Ave.

MIDWEST STORES
KOPERATYVAS 226 NEPRIKLAUSOMŲ SANKROVŲ.

HOLLAND-AMERICA LINE
ROTTERDAM — VOLENDAM
N.AMSTERDAM ir VEENDAM
yra populiariausi šios linijos laivai. Tiesus trumpas kelias per Rotterdam'ą ir į visų dalių
LIETUVOS
Laivai kas savaitę
Nepriylgstami patogumai
Rezervavimui ir informacijai
dėlei rašyk bile vletiniam
agentui, arba:
HOLLAND AMERICA LINE
40 N. Dearborn St. Chicago.

Paint
Ready Mixed
Galonas už \$1.65
Flat
Paint
Vertės \$2.40
Galonas už \$1.85
HARDWARE & WALL PAPER
WHOLESALE IR RETAIL
200 įvairių rūšių nuo 5c iki \$2.75 už rolę.
Taipgi užlaikome patyrusius malevotojus ir popieriutojus
J. S. RAMANČIONIS,
3147 SOUTH HALSTED STREET. TEL. VICTORY 7261

J. H. Riczkus
MALEVOS — VARNISIAI
4357 S. Maplewood Av.
Tel. Lafayette 7545
GERIAUSIA KOKYBĖ —
ZEMIAUSIOS KAINOS
Varnisiai nuo \$2.10 iki \$5.00 gal.
Jewell Wall Flat maleva \$2.40 gal.
Jewell aliejinė maleva \$2.10 iki
\$3.65 gal.
Tyras Boiled Linseed Aliejus \$1 gal.
Dutch Boy White Lead 100 svarų
\$11.35

Varnish
Vertės \$2.50
Galonas už \$1.49
Enamel
Paint
Turi gražų blizgėjimą
Galonas už \$2.50

Tarp Chicagos Lietuvių

Dr. Karaliaus pasikaitos

Gegužės 5 d. Liet. Tautiškos parapijos svetainėje įvyko Dr. Karaliaus pirmoji paskaita apie sveikatą, vienims tik vyrams. Paskaita buvo su kruatomais paveikslais iš biologijos mokslo, apie tai kaip vystosi visokia gyvybė ir žmogus.

Pirmas paveikslas atvaizdina kaip ažuolo medis auga ir augina giles ir kaip tos noksta naujoms ataugoms leisti. Kitas paveikslas vaizdavo žuvų išsivystymą ir iš žuvų išsirutuliojimą kaikiurių sausžemio gyvūnų. Trečias parodė, kaip išsivysto paukščiai, kaip jaunas viščiukas, po ilgos procedūros, išsikalęs žvalgosi į savo pasaulį, kuriame teks jam gyventi.

Ketvirtame paveiksle buvo vaizduojamas žmogaus vystymosi. Kadangi žmogaus evoliucija klausytojams buvo įdomiausia, suprantama, kad paveikslus baigus rodyti, pasipylė eilės paklausimų. Dr. Karalius turėjo atsakinėti į visą gausybę paklausimų. Čia jau buvo paliesta ne tik žmogaus vystymosi procesas, bet ir sveikatos užlaikymas bei ligų nugalėjimas ir nuo jų apsisaugojimas.

Po paskaitos p. Kuzmickas pasakė trumpąją prakalbą, ragindamas žmones daugiau skaityti mokslinių knygų. Paskutinis pakalbėjo kun. Linkus, paaiškindamas, kad jo parapija

esanti nepriklausoma ir tinkanti pažangiai lietuvių visuomenei; kad busi rengiama visa eilė mokslinių pasikaitų ir kad abiejai nepriklausomųjų tikslas esąs ne prieštarauti mokslui, bet taikintis prie mokslo ir švietis.

Žmonių buvo atsilankę pusė tūkst. Įžanga buvo po kvoterio, bet kadangi aš bedarbis ir kvoterio neturėjau, tai įleido ir be jo. Matyt, kun. Linkus prijaudė bedarbiams. Iš pradžių paveikslai atrodė kiek tamsūs, tad pasakiau, kad duotų daugiau elektros. "Tu už dyką įėjai ir nori daug šviesos", kažkas juokdamas atsakė, bet šviesos buvo duota daugiau ir paveikslai atrodė gana aiškiai. Tik gaila, kad vaizdų buvo kaip ir per mažai, bet juk tai ne paskutinė lekcija.

Tokių paskaitų pamatyti verta. Čia iš gyvų paveikslų pasimokinti apie gyvybės tvėrimą si paslaptis. Kaip tai skirtinga nuo tų pasakų, kokių moki no žydų biblija. Tokios mokslinės paskaitos ateity daug liui biblijų atims riebių uždarbi, kuomet žmonės pažins save ir savo kilmę iš tikrų faktų, kokių mums mokslas parodo.

—Bedarbis.

Kaip išrenka Gegužės Karalaite?

Linksmos operetės, kurią C. L. Choras Pirmyn perstatys šį šeštadienį Lietuvių Auditorioje, siūžetas yra toks:

Kur tai laimingoj šaly gyvena piemenukas Filinas. Tas Filinas yra jau toks, kad gali mylėti ir myli su visa širdimi. Jo tos meilės objektas yra viena mergaitė, Alena. Piemenukas labai nelaimingas, kad prie jo Alenos gerinasi tiek daug visokių konkurentų: ir turtingas pienininkas, ir koks tai francuziskas grafas, ir dar koks ten pasituris senbernis; piemenukui belieka dainuoti ir dainuoti, ką jis iš visos dušios ir daro.

Laimė yra viena labai pasukri mergaitė Lizetta, kuriai tenka eiti kaip ir piršlio pareigas, tad visi tie kavalieriai prie jos puola, kad ji jiems sufiksytų reikalus su Alena. Kadangi Lizetta pati yra intereso vienu iš tų kavalierių, ji dalykus taip sutvarko, kad tie nė vienas Alenos negali pasi-gauti. Galop du konkurentai Aleną užpuolę sykiu reikalauja, kad Alena dabar pati pasirinktų. Alena taip ir padaro: pasirenka, bet ne pienininką ir ne baroną ir ne grafą, bet paprastą piemenuką Filiną. Žinoma, viskas pasibaigia labai gerai. O kad dar būtų geriau, tai ateina žinia, kad Alena tuo laiku kaimo gyventojų išrinkta gegužės karalaite.

Svarbiausia, kad operetė yra labai muzikali ir pilna smagių, melodingų arijų. Operetė palieka labai smagių įspūdį ir yra suprantama kiekvienam klausytojui.

Šeštadienio vakarą, gegužės 9 d. bus proga kiekvienam ją išgirsti ir pamatyti Lietuvių Auditorijoje. —Ns.

North Side

Pas Bijunėlį apsilankius

Praėjusį sekmadienį beklajodamas po North Sidės lietuvių koloniją apie Humboldt Parką, užsukau į Almera Simons svetainę ant Hancock gatvės arti North-Ave., kad aplankius Bijunėlį, nes, mat jie ten kas sekmadienio rytą nuo 10 iki 12 val. susirenka praktikuotis. Na, ir ką; didelis burys mergaičių ir berniukų apsėdę apie mokytoją su pianu kampe, kad traukia, kad dainuoja — net salė skamba. Paliovūs chorui dainuoti, imasi atskiros grupės spiestis apie mokytoją. Dainuoja paaugusių mergaičių kvartetas vėl mažiausių "vyrų" kvartetas, tokių pat "leidžių" trio, solos ir visi kiti skirtingi dalyviai. Vėliau imasi instrumen-

[Acme-P. & A. Photo]

Francisco Fimbres, Arizonos kaubojis, apie kurį praneša, kad jis atvykęs į Guaymasą, Meksikoj, su Jaki indiečių skalpais. Prieš penkerius metus indiečiai nužudė jo žmoną ir pavogė vaiką; tada jis prisiekė indiečiams už tai atkeršyti.

talistai, smuikininkai ir kitokie. Pervariusi visus per "šerengą", saukia Jonuko trupe. Susirikiavusi į "pozicijas" grupė jaunųjų imasi lošti veikaliuką — tai esama "Jonuko liga", gyvas, juokingas vaizdelis iš mokyklos dienų ir dalyviai matyt kuo ne visi jau moka savo roles iš atminties. Pasikalbėjus su mokytoja p. Steponavičiene-Sala-veičikiute sužinojau, jog dirbama visu stropumu, kad prisirengus prie sezono užbaigtuvių, kurios įvyks gegužės 16, šeštadienio vakarą, puikioj North Sidės svetainėje, Masonic Temple, ant Leavitt gatvės arti North Ave. Programas, sako busias kuojvairiausias. Busi įvairių dainų, baletų šokių, muzikalių gabalų ant įvairių instrumentų ir juokingas perstatymas "Jonuko liga". Sako, darysime ką galėsime, kad patenkinti atsilankiusius, taip kad per vasarą Bijunėlio nepamirštų. Gero pasisekimo — Smalstys.

Brighton Park

Ljudni girdai iš Lietuvos

Gautas pranešimas, kad Lietuvoj sekmadienį, kovo 29, š m. pasimirė Alena Venckaitytė-Talalienė, vieno mūsų Brighton Park draugijų darbuotojo ir "American Lithuanian Citizens Club" pirmininko, Stepono Tveriono žmonos sesutė. Taigi p. M. Tverionienė labai apgailestauja savo mylimos sesutės, kuri dar visai jaunutė turėjo skir-

tis su šiuo pasauliu. A. a. vėlionė Talalienė gyveno Vilka-viškio apskr., Pilviškių pasodoj (priemiesty), paliko vyrą, seną motinėlę, du brolius, Feliksą ir Stanislovą, Venckaičius, sesutę Marcelę Tverionienę, dvi brolienes ir kitus artimus gimines. Ką gi padarysi, kad toks likimo patvarkymas. Mes užgimėm ir kiekvienas turėsim mirti, tik mirtis tuom yra labai žiauri, kad žmogų dar jauną, dar neprisirengusį atskyrė nuo viso ko amžinai. —S.

Raudonos žarijos

Raudondvaris pasirodęs laukia gegužės 10 dienos.

Ateinantį sekmadienį bus lermo Bridgeporto raudondvaris; mat tą dieną išsiųs klau-simus, ar "Vilnius" krėpastį valdys pruseikininkai ar bimb-ininkai. Tą pačią dieną išsi-riš ir "poeto" Genių Dėdės-Valionio - Strazdo likimas. Strazdas kaip retas kitas yra "nusielpęs" Stalino medaliu, per išitus 7 metus prakaituo-damas "Vilnius" pastogėj ir aikvodamas paskutinę tulžį netikintiems į Leningą šmeižti. Dabar atėjo laikas, kada papė Bimba arba duos jam patepi-mą arba galutinai prakeiks. Nieko nepadarysi, toks jau yra tas pasaulis, kad galų ga-le tuo pačiu atmoka, kuo ki-tiems buvai mokėjęs.

Ne tik Strazdo, bet ir kitų laukia arba palaiminimas ar-ba iškeikimas. Pruseika, Sar-kiunas, Tarulis, Senas Vincas, Paukštis, Stilsonas, Butkus, Jokubonis, Kuodis ir visa eilė kitų laukia iš Bimbos švento Benito kepturės... Taip buvo su visais eretikais viduramžiuo-se, taip yra ir dabar. Nusidė-jo prieš "kolektyvį protą", da-bar nešioi gėdos kepurę, už-dėtą tų, kurie likosi ištikimi vyriausiam Lenino vietininkui

Stalinui Maskvoje ir jo kardi-nolams Amerikoje: Bimbai Brooklyne ir Andriūliui su Ga-siunu Bridžporte.

Well, kaip ten ir būtų, da-bar tie "eretikai" patys gali bu-čiuoti savo pėdas, kad jos juos atnešė į Dėdės Samo žemę, o nenunešė į Sovietų rojų. Čia dar gali ir "iškeiktas" gyventi kaip žmogus, o tenai — jie pa-tys žino, kas jų lauktų. To-čia tai yra tikroji bolševikų viera. Senas Petras.

Lietuvos Daktarų padėka Am. Lietuvių Doktorų Dr-jai

Iš medicinos draugijos meti-no susirinkimo iš 1930 metais —tarp daugelio svarbių tarimų ir pranešimų, skaitoma skirsny VIII štai: Susirinkimo nutari-mai priimti:

a) Padėkoti amerikiečiams gydytojams už "Medicinos" rė-mimą ir ypačiai D-rui A. L. Graičunui už nenuilstamą jos platinimą.

b) Išsklausts Kauno Med. Draugijos Valdybos ir "Medi-cinos" redaktoriaus pranešimų, susirinkimas taria jiems aciu ypačiai Draugijos pirmininkui ir "Medicinos" redaktoriui Dr. J. Staugačiui.

c) Skirti 1000 litų "Medici-nai" iš Kauno Medicinos Drau-gijos lėšų.

Padėkos žodis

Giminėms, draugams, pažys-tamiems ir visiems atsilankiu-siems į laidotuves a. a. Mari-jonos Žekonienės (7011 S. Maplewood Ave.), tariame šir-dingiausia aiū!

Juozas Žekonis,
Jurgis Grybas,
Anthony Royce,
A. Vanagaitis.

The English Column

Chicago Lithuanian Choral Society "Pirmyn"

Here we are, in the midst of hard work. Although our season has been a very busy one, the choral society, having forgotten about "spring fever" and whatever else goes with it, has begun work on a new operetta, "The May Queen".

This will be given May 9th at the Lithuanian Auditorium, and it promises to give a last-ing enjoyment. Not only that, but after this operetta there will be a "May Dance" and here we can all enjoy oursel-ves to the utmost. This being a choral society composed of young people, they desire to meet other Lithuanian folks at their affairs. Let's all go and have a good time! Besides the operetta, there's the May Dance afters!

Don't forget! Will you be there? — A. K.

APSAUGOKITE SAVO NAMUS!

Užraskite Atda-rus Langus

Išradėjas
F. Laseck
(Lasevičius)

Su šiuo naujai išrastu langų užraktu jus galite atidaryti langą kiek jums patinka ir užrakinti jį taip, kad niekas iš lauko pusės negalės atrakinti ir įlysti į vidų. Eidami gulti galėsite palikti langus atdarus, kas yra labai naudinga sveikatai. Jūsų maži vai-kai galės būti prie atdaro lango ir jie negalės langą labiau pakelti ir nebus pavojaus vaikui iškristi. Lan-gai, po užrakinimo, nebarškės kad ir laike didžiausios audros. Šie prie-taisai tinka prie visų langų ir kiek-vienas lengvai gali juos prie savo langų pridėti. Langų negadina. Vi-si dėkitės prie savo langų — už mažai pinigų turėsite didelę apsaugą. Tuzinas del 12 langų pasiduoda už \$4. Persiuntimą apmokam. Sutaupinsite daug anglių, nes langus taip sutraukia, kad šaltis negali įeiti.

Agentams didelis nuošimtis. Klauskite laišku. Adresuokite:

FRANK LASECK

498-500 Ferry St.,

Newark, N. J.

Tel. Mitchell 2-2554

Daktaro 3 Taisyklės Didelė Pagelba Viduriams

Kokis smagus yra kada ju-su viduriai veikia kaip laik-rodinis, kiekvieną dieną! Tai lengva, jei jus laikysitės šių paprastų taisyklių garsaus sano daktaro:

1. Išgerkite didelį stiklą van-dens prieš pusryčius ir ke-lėtą kartą į dieną.
2. Užtektinai pasimankštinkit ore, bet be didelio savęs nusivarginimo.
3. Bandykit vidurius išvalyti lygiai tą pačią valandą kiekvieną dieną.

Kiekvienai viduriai kartais reikalauja pagalbos ir geriau-sias dalykas, vartoti yra Daktaro Caldwell's Syrup Pepsin. Jūsų viduriai bus pilniausia išvalyti, bet nebus su-silpninti ar vandeniuoti. Šis šeiminingo daktaro receptas yra tik šviežios liuosuojan-čios žolės, tyras pepsinas ir kiti pagalbingi priedeliai, ku-rie negali pažeisti kudikio. Bet kaip jis pažadina tuos sutingusius vidurius! Kaip puikiai jus pasijaučiate kada iš jūsų sistemos buna pašalin-tos visos nuodingos atmatos. Nuvalykite tą padengtą lie-žuvį, pasaldinkite tą prastą kvapą ir atsikratykite to pikto galvos skaudėjimo. Biskutis Syrup Pepsin greitai palio-uos vidurius nuo visų atmatų, kurios padaro neveiklį visą sistemą. Jus geriau val-gysite, geriau miegosite ir geriau jausitės.

Jums patiks Dr. Caldwell's Syrup Pepsin skonis. Jo vei-kimas jus patenkins. Didelės bonkos — visose aptiekose.

Dr. W. B. CALDWELL'S
SYRUP PEPSIN
A Doctor's Family Laxative

A.M. Butchas

PILSEN MALEVOS — VARNISIĄI

HARDWARE IR NAMŲ REIKMENYS

4414 So. Rockwell St.

Tel. Lafayette 4689

Flat Wall paint gal. \$1.90
Geros rūšies gatava maleva, gal. 1.25
Varnišius, gal. 1.00
Dutch Boy White Lead
100 svarų 11.25
Geriausios rūšies alyva, gal. 1.00
4 colių geras brūsis 50c
Nerūdijantys peiliai ir šakutės (Stainless Steel)
setas 2.48
Ir visokių kitokių namams reikmenų.

Pastebėjimas Radio Klausytojams

Iš priežasties, kad tautiški "base ball" serijų žaidimas bus broadkastina-mas per chain stotis nuo 2 iki 4 val. nedėlio po pietų.

PEOPLES FURNITURE CO.

RADIO PROGRAMAS IŠ

WBBM STOTIES,

770 kilocycles

Tiktai sekantį sekmadienį, tapo perkeltas nuo 4 iki 5 val. po pietų nauju Chicagos laiku. Toliau ir vėl bus reguliariu laiku. Meldžiame įsijęmty.

Didžiausia Lietuvių Laikraščių Ekskursija į Lietuvą

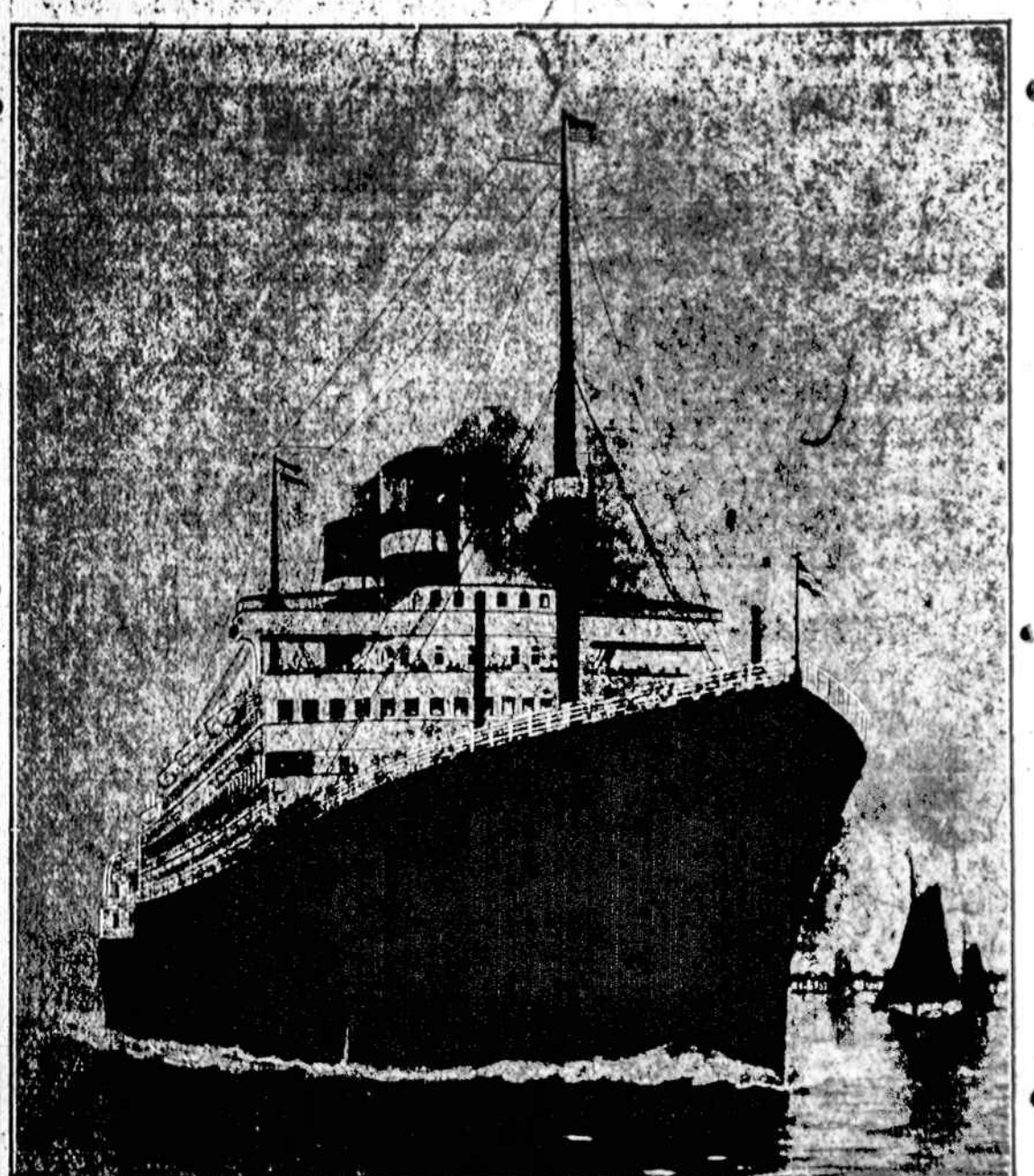
BIRŽELIO 6, 1931

Hollandų Amerikos Linijos laivu

"ROTTERDAM"

Iš New Yorko į Klaipėdą (per Rotterdamą)

Tai pirmutinė Amerikos lietuvių istorijoje tokia Ekskursija

Keturi įtękmingiausi Amerikos lietuvių laikraščiai — "Naujienuos", "Dirva", "Vienybė" ir "Amerikos Lietuvis", — susitarę su Lietuvių agentų sąjunga rengia didžiausią Ekskursiją Lietuvon, kokia kada yra buvus. Patyrę laikraštininkų palydo-vai praeis visus jūsų rupešius Rėlionėje, kaip su dokumentais, taip ir bagažais. Klaipėdoje pastatys Speciališkį Komitetą ir be jokio vargo ir bagažų kratos praeis ir sutvarkys kelionę Lietuvos geležinkelio ar busais į jūsų kaimus ir miestelius.

Be atidėliojo kreipkitės prie Naujienų arba savo artimiausio agento del informaciją. — Užsisakykite kambarius iškalno. Lietuvos piliečiai, kurie nežino-tie laivo vardo ir dienos atvažiavimo, privalo tuojaus atsikreipti prie Naujienų, kad būtų užtektinai laiko sujėškoti rekordai įvažiavimo. Be to negalėsite gauti per-mito sugryžimui. — Naujienų ofisas atdaras kasdieną nuo 8 ryto iki 8 vakaro.

Kreipkitės ypatingai arba laišku

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

